

بسم الله الرحمن الرحيم

بهینه سازی ترکیبیاتی - برنامه ریزی خطی و صحیح

۱۳۹۴-۹۵ - ترم پاییز

تعریف درس

- سریع تر پیش می‌رویم
- تفاوت با درس الگوریتم‌های تقریبی
  - فهم در مقابل روش
  - شناخت چند وجهی‌ها: مثال
- مباحث احتمالی جدید
  - ماتروید

مثال برنامه ریزی خطی

Maximize

$$x_1 + x_2$$

among all vectors $(x_1, x_2) \in \mathbb{R}^2$
satisfying the constraints

$$x_1 \geq 0$$

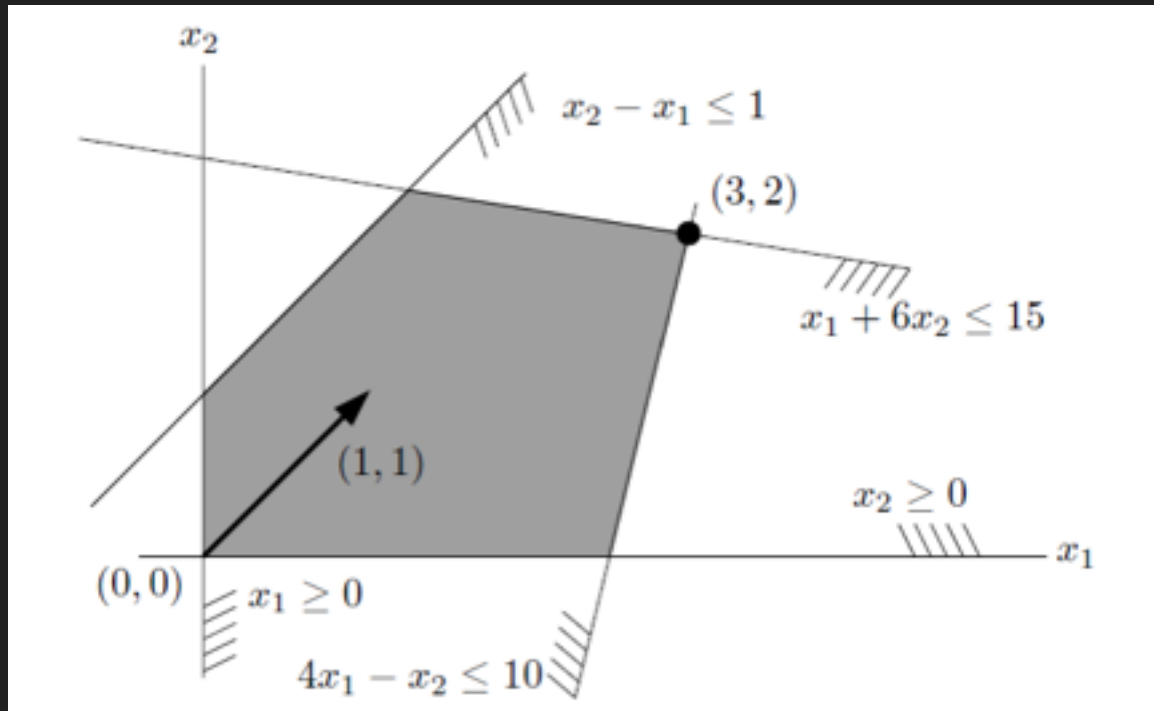
$$x_2 \geq 0$$

$$x_2 - x_1 \leq 1$$

$$x_1 + 6x_2 \leq 15$$

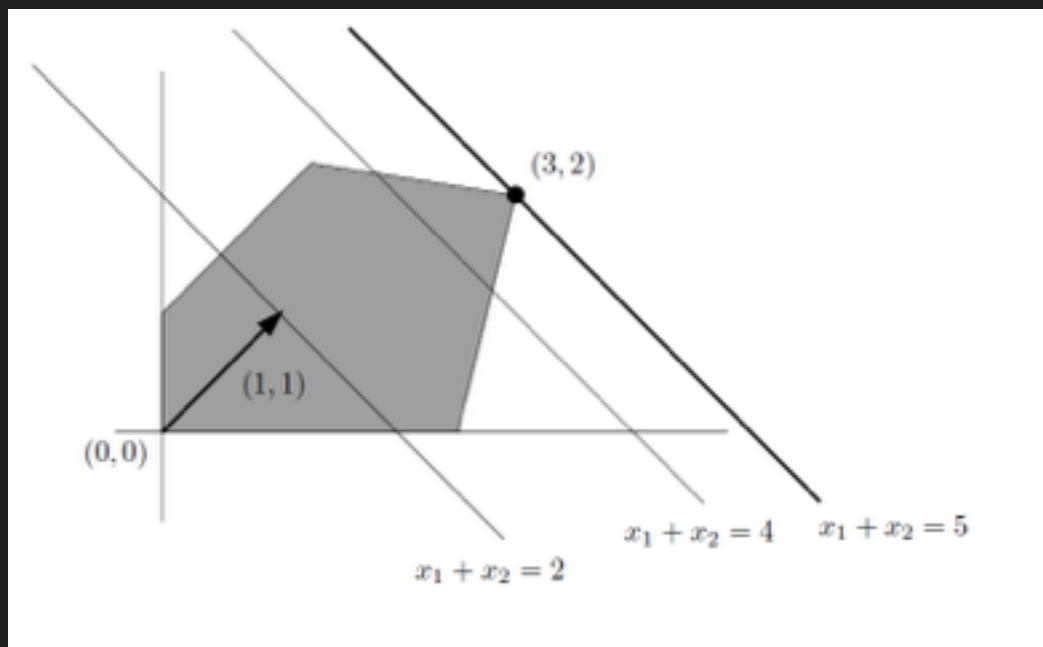
$$4x_1 - x_2 \leq 10.$$

مثال برنامه ریزی خطی - چندوجهی

$$\begin{aligned} x_1 &\geq 0 \\ x_2 &\geq 0 \\ x_2 - x_1 &\leq 1 \\ x_1 + 6x_2 &\leq 15 \\ 4x_1 - x_2 &\leq 10. \end{aligned}$$

مثال برنامه ریزی خطی - چندوجهی - تابع هدف

$$\text{Maximize } x_1 + x_2$$

تبدیل معادله‌ها به یک صورت

$$-x_1 - 3x_2 \leq -7,$$

$$x_1 + 3x_2 \geq 7$$

تبدیل معادله‌ها به یک صورت

○ جهت نامساوی

$$-x_1 - 3x_2 \leq -7,$$

$$x_1 + 3x_2 \geq 7$$

تبدیل معادله‌ها به یک صورت

○ جهت نامساوی

$$-x_1 - 3x_2 \leq -7,$$

$$x_1 + 3x_2 \geq 7$$

تبدیل معادله‌ها به یک صورت

○ جهت نامساوی

$$-x_1 - 3x_2 \leq -7,$$

$$x_1 + 3x_2 \geq 7$$

تبدیل معادله‌ها به یک صورت

○ جهت نامساوی

$$-x_1 - 3x_2 \leq -7,$$

$$x_1 + 3x_2 \geq 7$$

○ تساوی

تبدیل معادله‌ها به یک صورت

○ جهت نامساوی

$$-x_1 - 3x_2 \leq -7,$$

$$x_1 + 3x_2 \geq 7$$

○ تساوی

تبدیل معادله‌ها به یک صورت

○ جهت نامساوی

$$-x_1 - 3x_2 \leq -7,$$

$$x_1 + 3x_2 \geq 7$$

○ تساوی

تبدیل معادله‌ها به یک صورت

○ جهت نامساوی

$$-x_1 - 3x_2 \leq -7,$$

$$x_1 + 3x_2 \geq 7$$

○ تساوی

$$x_1 + 3x_2 \leq 7$$

$$x_1 + 3x_2 = 7$$

$$-x_1 - 3x_2 \leq -7,$$

تبدیل معادله‌ها به یک صورت

○ جهت نامساوی

$$-x_1 - 3x_2 \leq -7,$$

$$x_1 + 3x_2 \geq 7$$

○ تساوی

$$x_1 + 3x_2 \leq 7$$

$$x_1 + 3x_2 = 7$$

$$-x_1 - 3x_2 \leq -7,$$

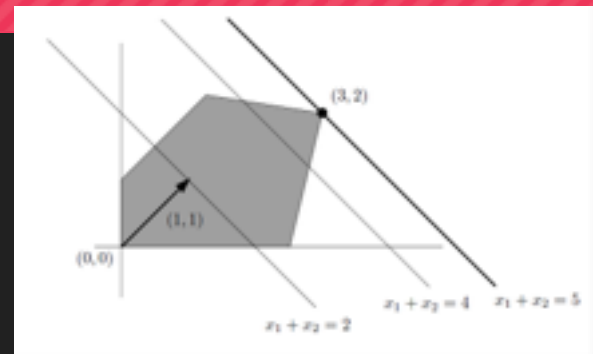
○ تبدیل همه به تساوی

تعریف برنامه‌ریزی خطی (Linear Programming)

○ فرم کنونیکال

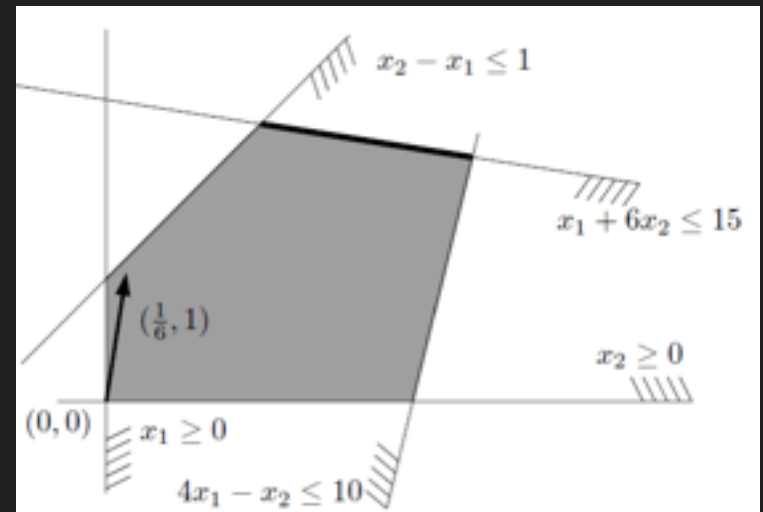
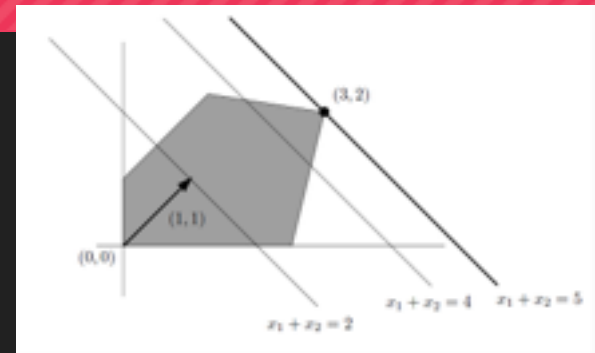
Maximize the value of $\mathbf{c}^T \mathbf{x}$
among all vectors $\mathbf{x} \in \mathbb{R}^n$ satisfying $A\mathbf{x} \leq \mathbf{b}$,

انواع جواب‌ها

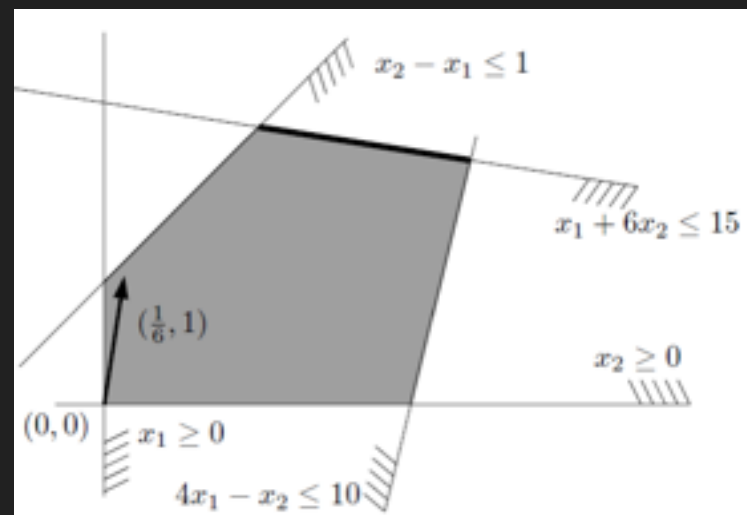
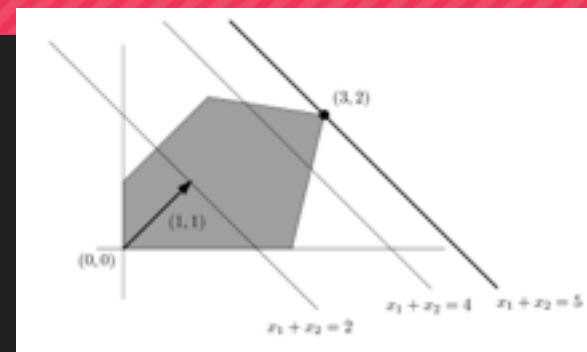
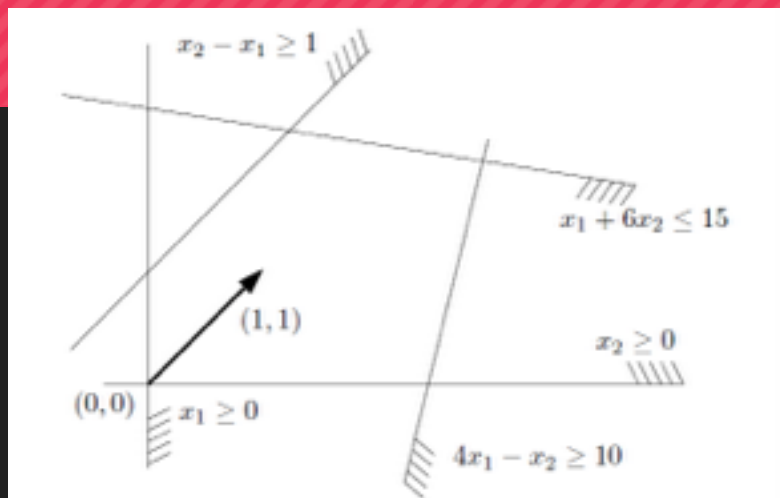

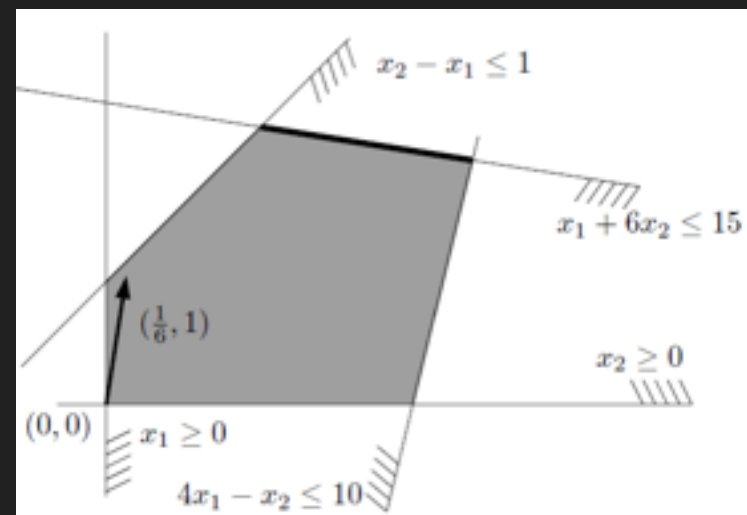
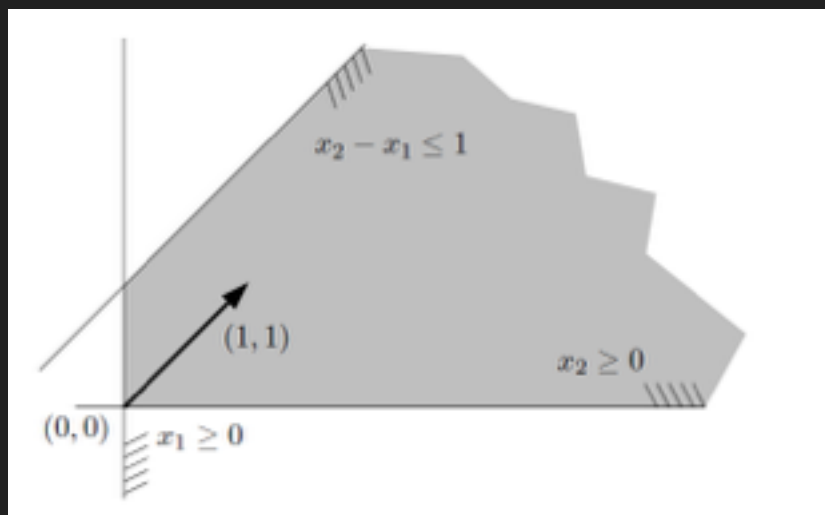
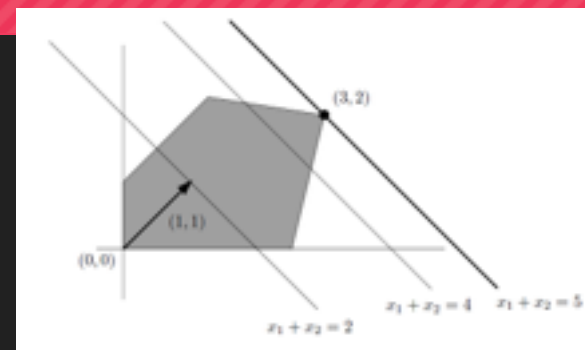
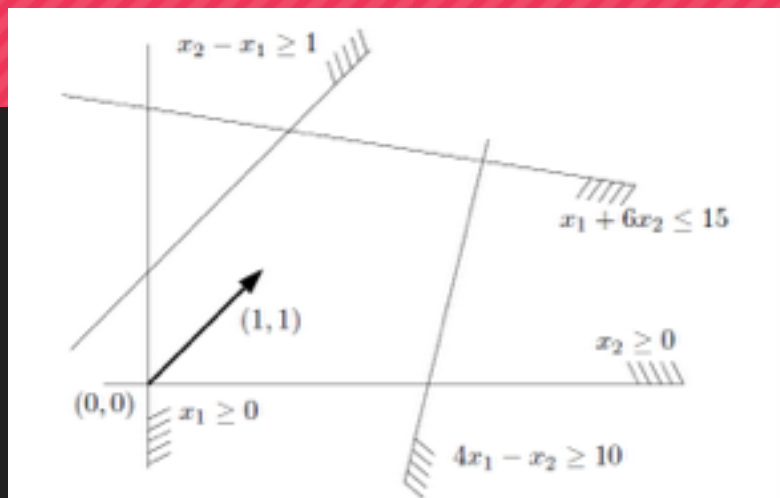
انواع جوابها

انواع جوابها

انواع جوابها

مسئله LP در P است

Maximize the value of $c^T x$
among all vectors $x \in \mathbb{R}^n$ satisfying $Ax \leq b$,

○ الگوریتم simplex

○ چند جمله‌ای نیست

○ الگوریتم ellipsoid

○ الگوریتم interior point

مثال برای برنامه ریزی خطی

مسئله رژیم غذایی

Food	Carrot, Raw	White Cabbage, Raw	Cucumber, Pickled	Required per dish
Vitamin A [mg/kg]	35	0.5	0.5	0.5 mg
Vitamin C [mg/kg]	60	300	10	15 mg
Dietary Fiber [g/kg]	30	20	10	4 g
price [€/kg]	0.75	0.5	0.15*	—

مسئله رژیم غذایی

Food	Carrot, Raw	White Cabbage, Raw	Cucumber, Pickled	Required per dish
Vitamin A [mg/kg]	35	0.5	0.5	0.5 mg
Vitamin C [mg/kg]	60	300	10	15 mg
Dietary Fiber [g/kg]	30	20	10	4 g
price [€ /kg]	0.75	0.5	0.15*	—

○ هدف: کم هزینه ترین غذای کامل

مسئله رژیم غذایی - برنامه ریزی خطی

Food	Carrot, Raw	White Cabbage, Raw	Cucumber, Pickled	Required per dish
Vitamin A [mg/kg]	35	0.5	0.5	0.5 mg
Vitamin C [mg/kg]	60	300	10	15 mg
Dietary Fiber [g/kg]	30	20	10	4 g
price [€/kg]	0.75	0.5	0.15*	—

مسئله رژیم غذایی - برنامه ریزی خطی

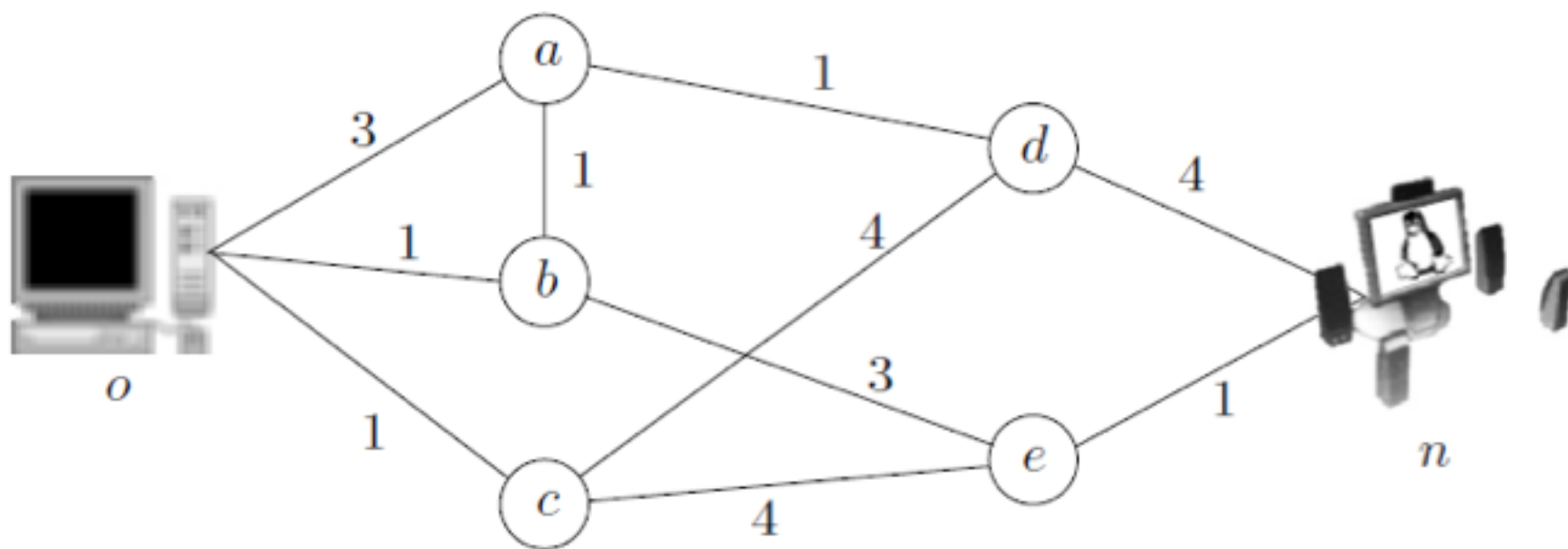
	x_1	x_2	x_3	
Food	Carrot, Raw	White Cabbage, Raw	Cucumber, Pickled	Required per dish
Vitamin A [mg/kg]	35	0.5	0.5	0.5 mg
Vitamin C [mg/kg]	60	300	10	15 mg
Dietary Fiber [g/kg]	30	20	10	4 g
price [€/kg]	0.75	0.5	0.15*	—

مسئله رژیم غذایی - برنامه ریزی خطی

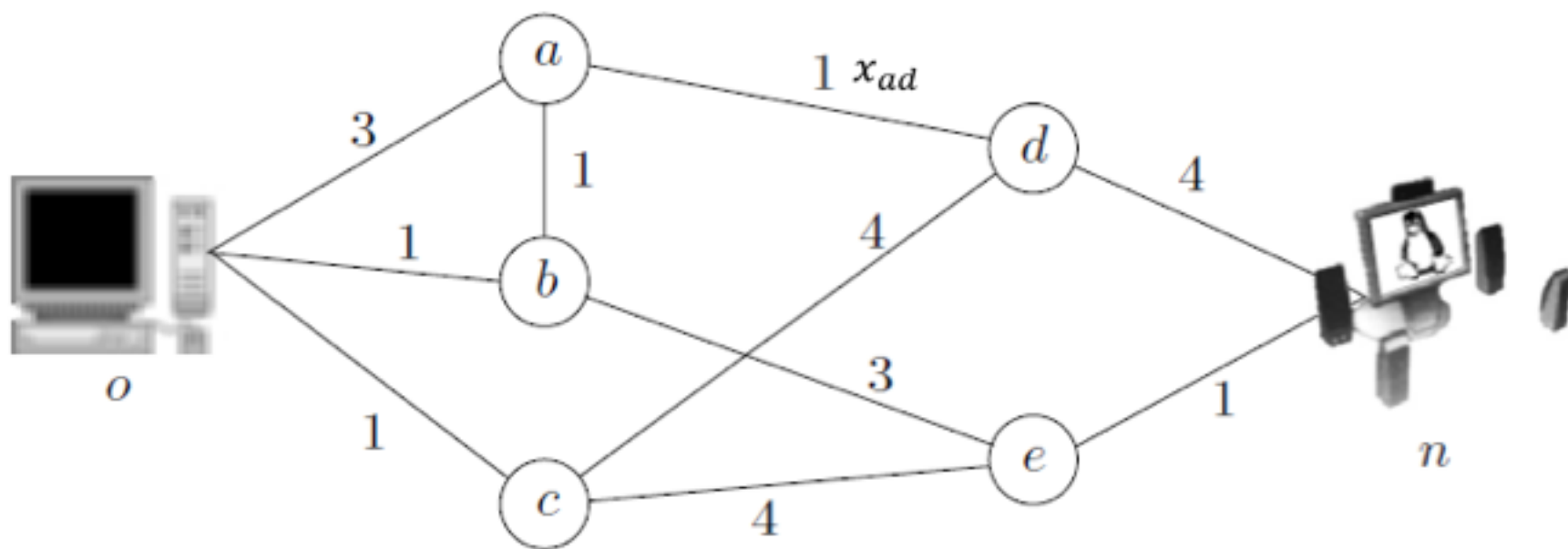
	x_1	x_2	x_3	
Food	Carrot, Raw	White Cabbage, Raw	Cucumber, Pickled	Required per dish
Vitamin A [mg/kg]	35	0.5	0.5	0.5 mg
Vitamin C [mg/kg]	60	300	10	15 mg
Dietary Fiber [g/kg]	30	20	10	4 g
price [€/kg]	0.75	0.5	0.15*	—

Minimize $0.75x_1 + 0.5x_2 + 0.15x_3$
subject to $x_1 \geq 0$
 $x_2 \geq 0$
 $x_3 \geq 0$
 $35x_1 + 0.5x_2 + 0.5x_3 \geq 0.5$
 $60x_1 + 300x_2 + 10x_3 \geq 15$
 $30x_1 + 20x_2 + 10x_3 \geq 4.$

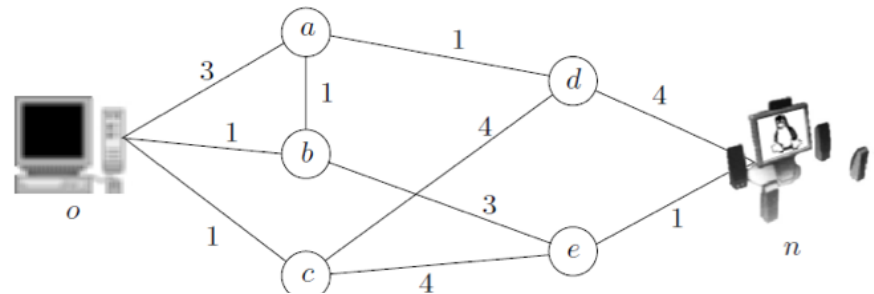
مسئله شار بیشینه

مسئله شار بیشینه

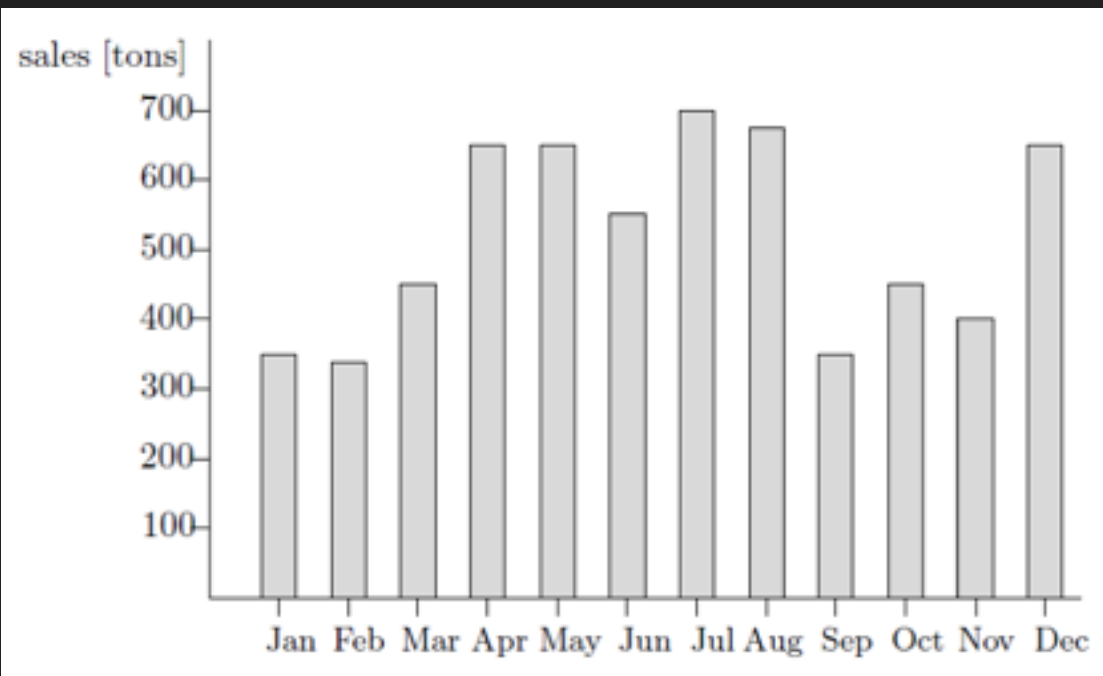
مسئله شار بیشینه - برنامه ریزی خطی

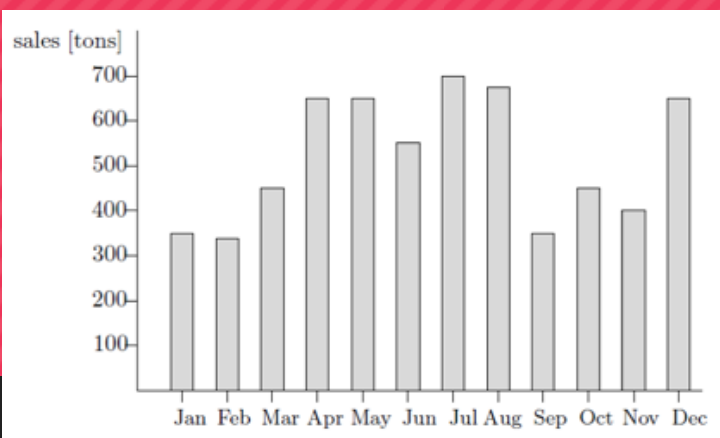
$$\begin{aligned}
 &\text{Maximize} && x_{oa} + x_{ob} + x_{oc} \\
 &\text{subject to} && -3 \leq x_{oa} \leq 3, \quad -1 \leq x_{ob} \leq 1, \quad -1 \leq x_{oc} \leq 1 \\
 & && -1 \leq x_{ab} \leq 1, \quad -1 \leq x_{ad} \leq 1, \quad -3 \leq x_{be} \leq 3 \\
 & && -4 \leq x_{cd} \leq 4, \quad -4 \leq x_{ce} \leq 4, \quad -4 \leq x_{dn} \leq 4 \\
 & && -1 \leq x_{en} \leq 1 \\
 & && x_{oa} = x_{ab} + x_{ad} \\
 & && x_{ob} + x_{ab} = x_{be} \\
 & && x_{oc} = x_{cd} + x_{ce} \\
 & && x_{ad} + x_{cd} = x_{dn} \\
 & && x_{be} + x_{ce} = x_{en}.
 \end{aligned}$$

مسئله انبار

- ذخیره و تولید متوازن تر
- (یخچال) هزینه ذخیره
- تومان ۲۰
- هزینه تغییر تولید
- تومان ۵۰

نیاز بازار به بستنی

○ d_i : میزان نیاز بازار در ماه i (عدد ثابت)

○ x_i : تولید در ماه i

○ s_i : ذخیره در انتهای ماه i

○ رفع نیاز بازار

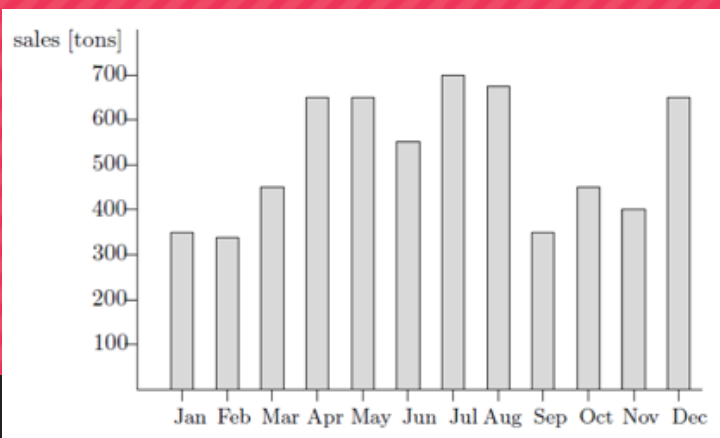
$$x_i + s_{i-1} \geq d_i \quad \text{for } i = 1, 2, \dots, 12.$$

○ مقدار ذخیره صحیح

$$x_i + s_{i-1} - s_i = d_i \quad \text{for } i = 1, 2, \dots, 12.$$

$$s_0 = 0$$

$$s_{12} = 0$$

○ d_i : میزان نیاز بازار در ماه i (عدد ثابت)

○ x_i : تولید در ماه i

○ s_i : ذخیره در انتهای ماه i

○ رفع نیاز بازار

$$x_i + s_{i-1} \geq d_i \quad \text{for } i = 1, 2, \dots, 12.$$

○ مقدار ذخیره صحیح

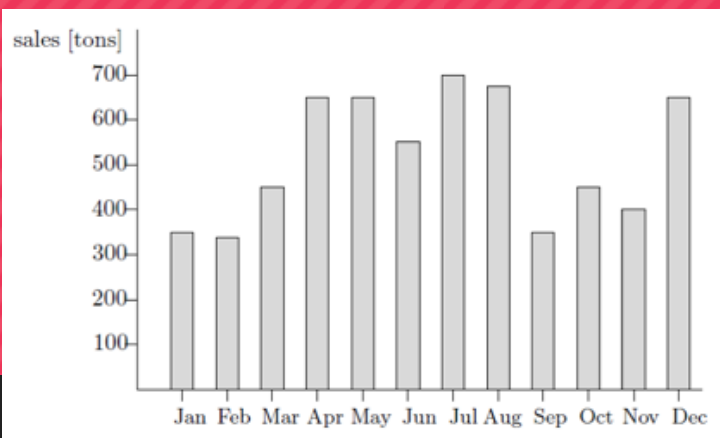
$$x_i + s_{i-1} - s_i = d_i \quad \text{for } i = 1, 2, \dots, 12.$$

$$s_0 = 0$$

$$s_{12} = 0$$

! غیر خطی

○ تابع هدف: کمینه

○ d_i : میزان نیاز بازار در ماه i (عدد ثابت)

○ x_i : تولید در ماه i

○ s_i : ذخیره در انتهای ماه i

○ رفع نیاز بازار

$$x_i + s_{i-1} \geq d_i \quad \text{for } i = 1, 2, \dots, 12.$$

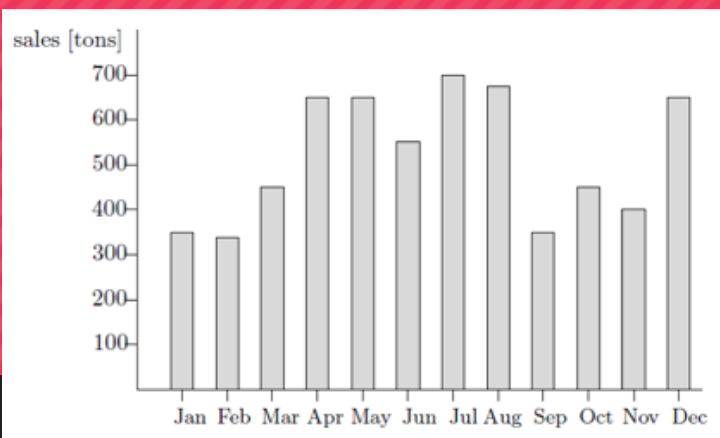
○ مقدار ذخیره صحیح

$$x_i + s_{i-1} - s_i = d_i \quad \text{for } i = 1, 2, \dots, 12.$$

$$s_0 = 0$$

$$s_{12} = 0$$

!غیر خطی

○ تابع هدف: کمینه

$$50 \sum_{i=1}^{12} |x_i - x_{i-1}| + 20 \sum_{i=1}^{12} s_i,$$

!غیر خطی

○ d_i : میزان نیاز بازار در ماه i (عدد ثابت)

○ x_i : تولید در ماه i

○ s_i : ذخیره در انتهای ماه i

○ رفع نیاز بازار

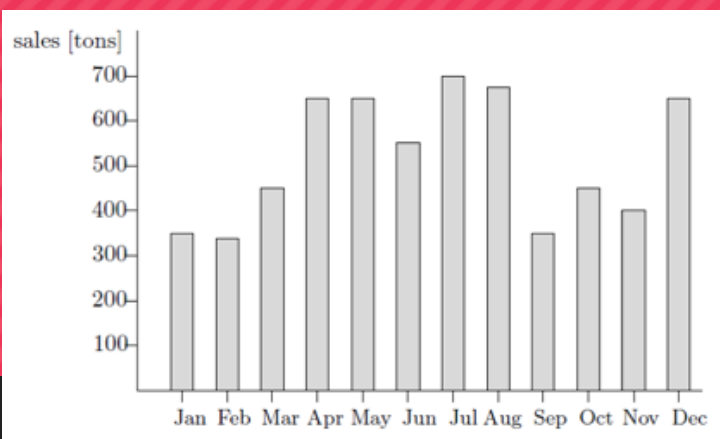
$$x_i + s_{i-1} \geq d_i \quad \text{for } i = 1, 2, \dots, 12.$$

○ مقدار ذخیره صحیح

$$x_i + s_{i-1} - s_i = d_i \quad \text{for } i = 1, 2, \dots, 12.$$

$$s_0 = 0$$

$$s_{12} = 0$$

○ تابع هدف: کمینه

$$50 \sum_{i=1}^{12} |x_i - x_{i-1}| + 20 \sum_{i=1}^{12} s_i,$$

$$x_0 = 0$$

! غیر خطی

○ d_i : میزان نیاز بازار در ماه i (عدد ثابت)

○ x_i : تولید در ماه i

○ s_i : ذخیره در انتهای ماه i

○ رفع نیاز بازار

$$x_i + s_{i-1} \geq d_i \quad \text{for } i = 1, 2, \dots, 12.$$

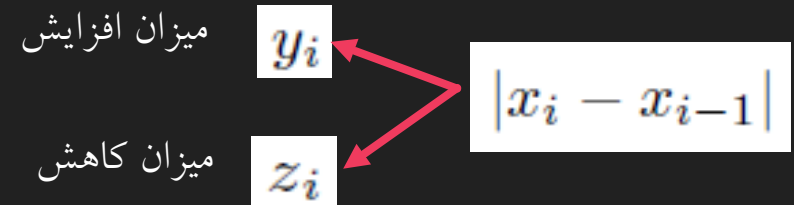
○ مقدار ذخیره صحیح

$$x_i + s_{i-1} - s_i = d_i \quad \text{for } i = 1, 2, \dots, 12.$$

$$s_0 = 0$$

$$s_{12} = 0$$

تکنیک برخورد با قدر مطلق

$$x_i - x_{i-1} = y_i - z_i$$

$$|x_i - x_{i-1}| = y_i + z_i$$

تکنیک برخورد با قدر مطلق

میزان افزایش

y_i

میزان کاهش

z_i

$$|x_i - x_{i-1}|$$

Minimize $50 \sum_{i=1}^{12} y_i + 50 \sum_{i=1}^{12} z_i + 20 \sum_{i=1}^{12} s_i$
subject to $x_i + s_{i-1} - s_i = d_i$ for $i = 1, 2, \dots, 12$
 $x_i - x_{i-1} = y_i - z_i$ for $i = 1, 2, \dots, 12$
 $x_0 = 0$
 $s_0 = 0$
 $s_{12} = 0$
 $x_i, s_i, y_i, z_i \geq 0$ for $i = 1, 2, \dots, 12$.

$$x_i - x_{i-1} = y_i - z_i$$

$$|x_i - x_{i-1}| = y_i + z_i$$

تکنیک برخورد با قدر مطلق

اینجا خوب است!

میزان افزایش

y_i

میزان کاهش

z_i

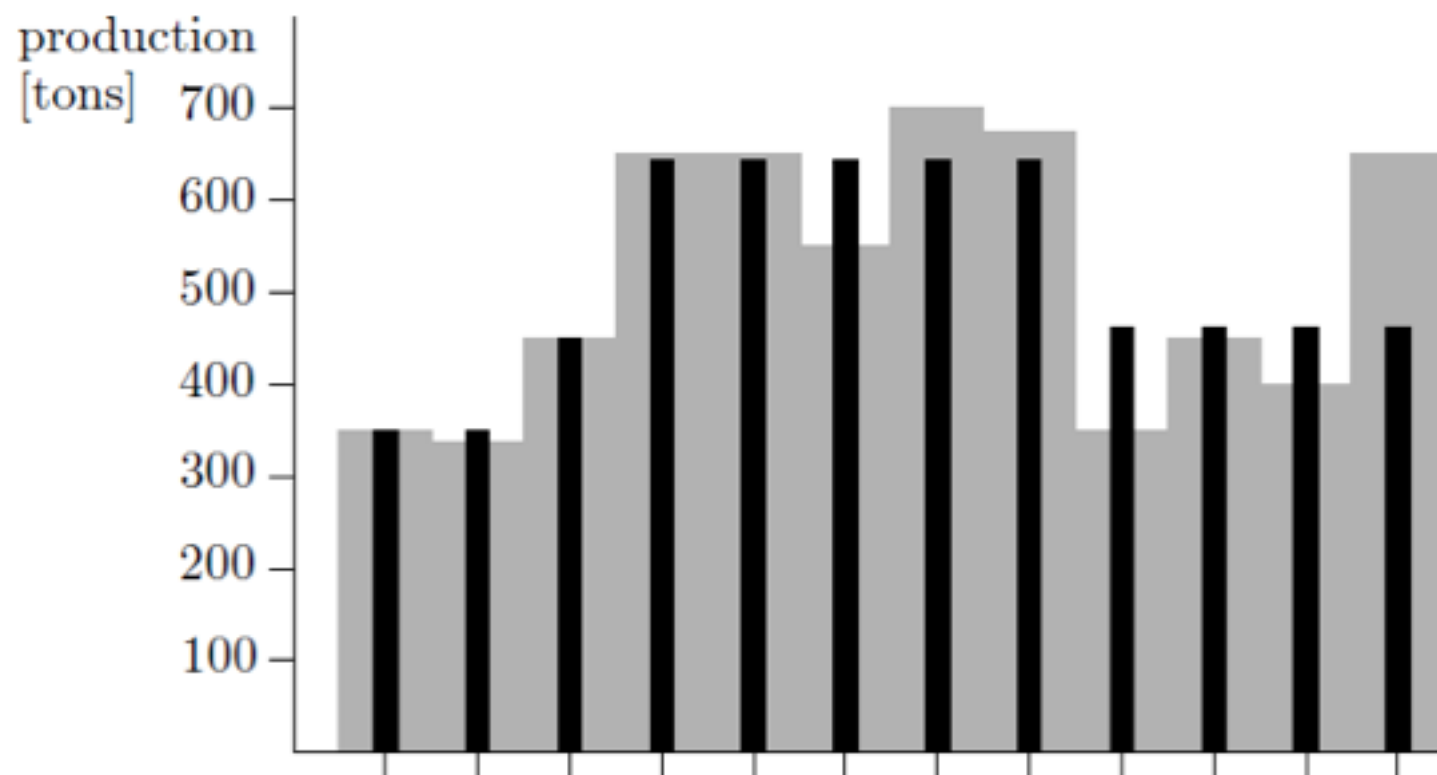
$$|x_i - x_{i-1}|$$

Minimize $50 \sum_{i=1}^{12} y_i + 50 \sum_{i=1}^{12} z_i + 20 \sum_{i=1}^{12} s_i$
subject to $x_i + s_{i-1} - s_i = d_i$ for $i = 1, 2, \dots, 12$
 $x_i - x_{i-1} = y_i - z_i$ for $i = 1, 2, \dots, 12$
 $x_0 = 0$
 $s_0 = 0$
 $s_{12} = 0$
 $x_i, s_i, y_i, z_i \geq 0$ for $i = 1, 2, \dots, 12$.

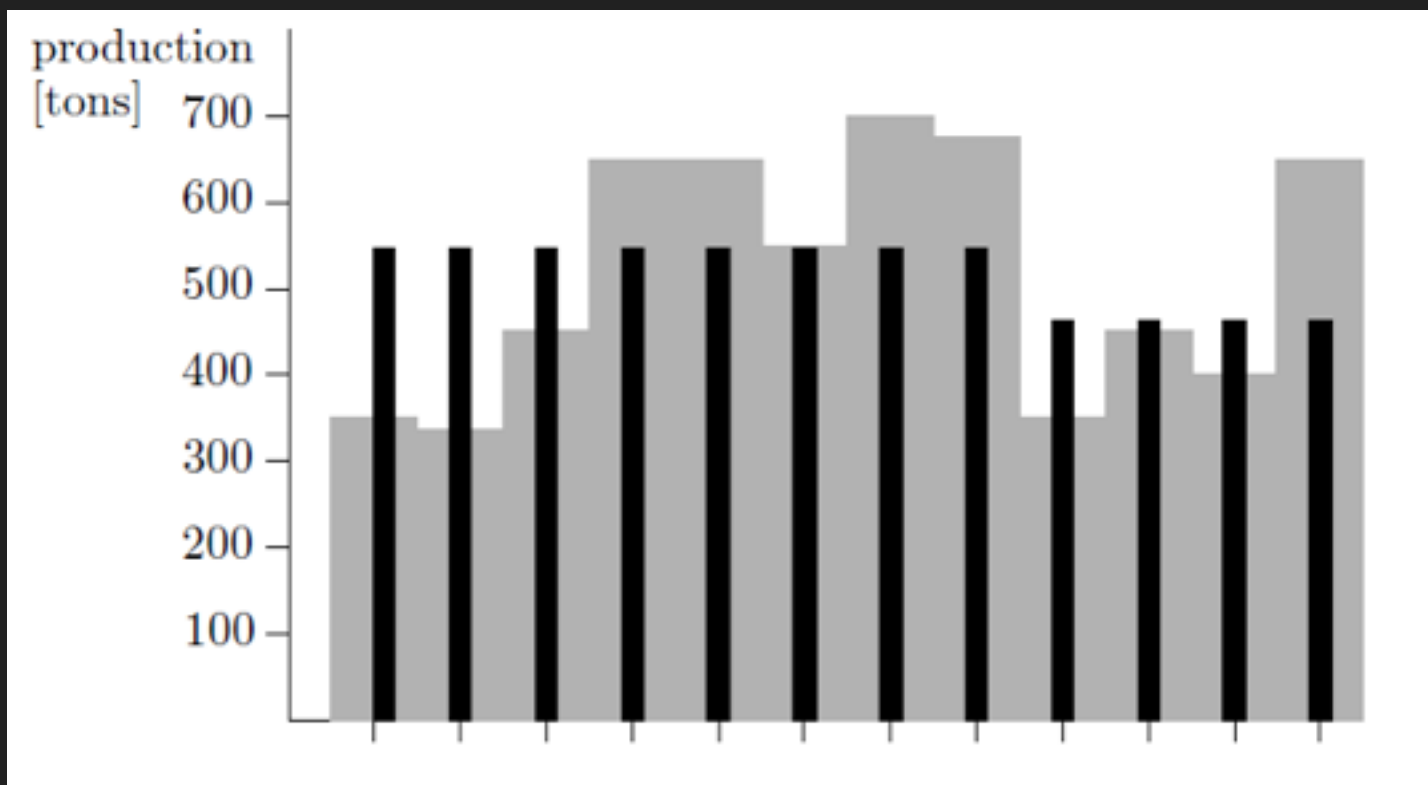
$$x_i - x_{i-1} = y_i - z_i$$

$$|x_i - x_{i-1}| = y_i + z_i$$

جواب بهینه

جواب بهینه برای یخچال مجانی

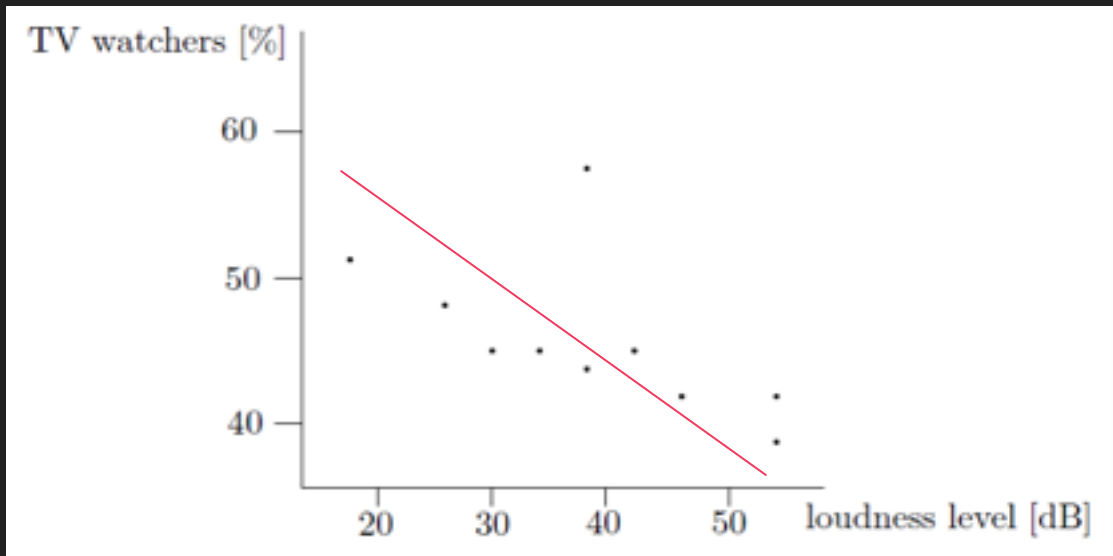

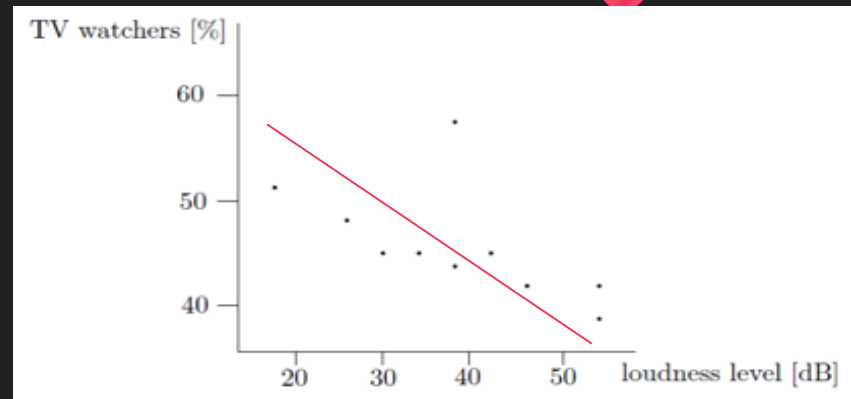
برازش خط

○ یافتن خط با هدف
کمترین فاصله با نقاط

$$\sum_{i=1}^n |ax_i + b - y_i|.$$

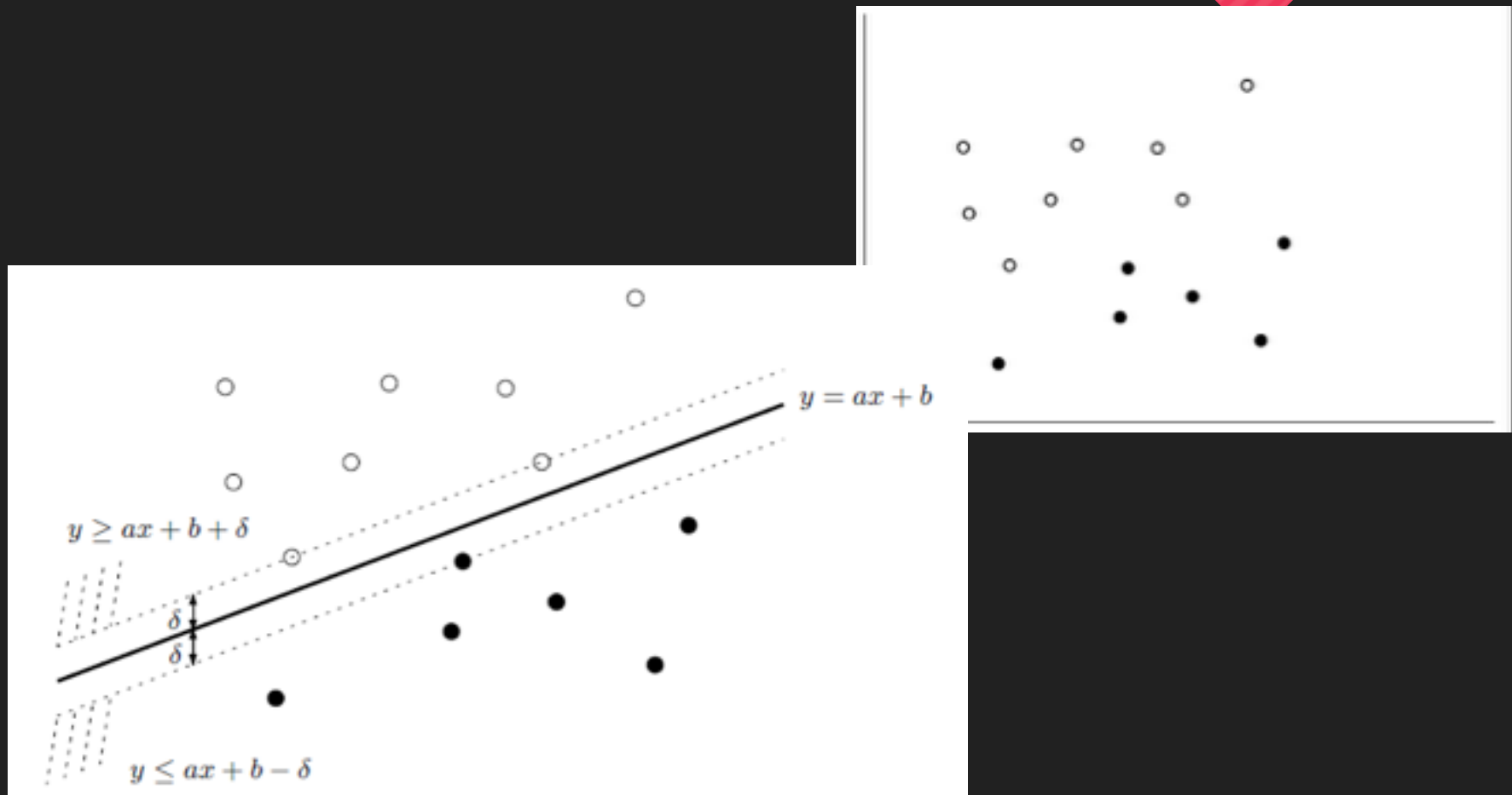

برآزش نقاط - برنامه ریزی خطی

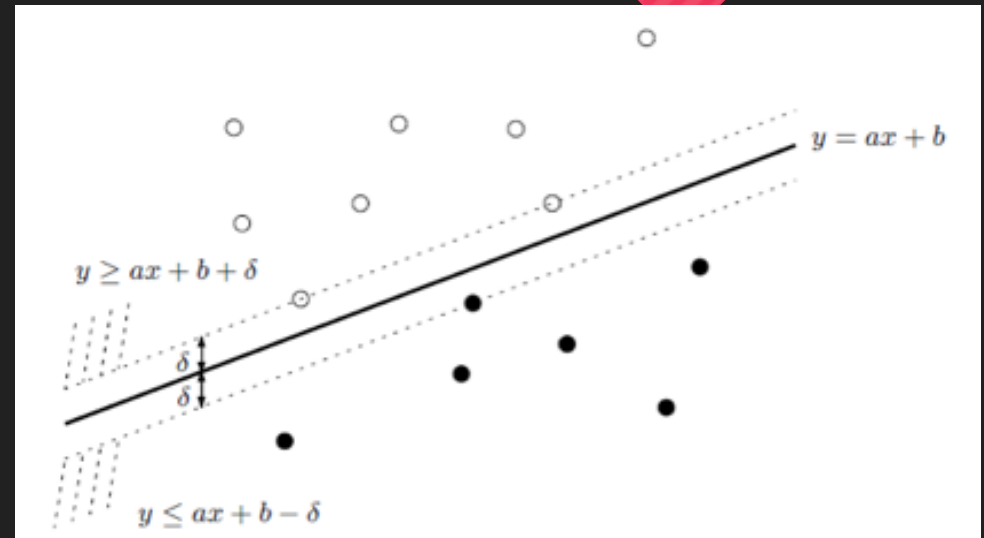

$$\begin{array}{ll} \text{Minimize} & e_1 + e_2 + \cdots + e_n \\ \text{subject to} & e_i \geq ax_i + b - y_i \quad \text{for } i = 1, 2, \dots, n \\ & e_i \geq -(ax_i + b - y_i) \quad \text{for } i = 1, 2, \dots, n. \end{array}$$

جداسازی نقاط

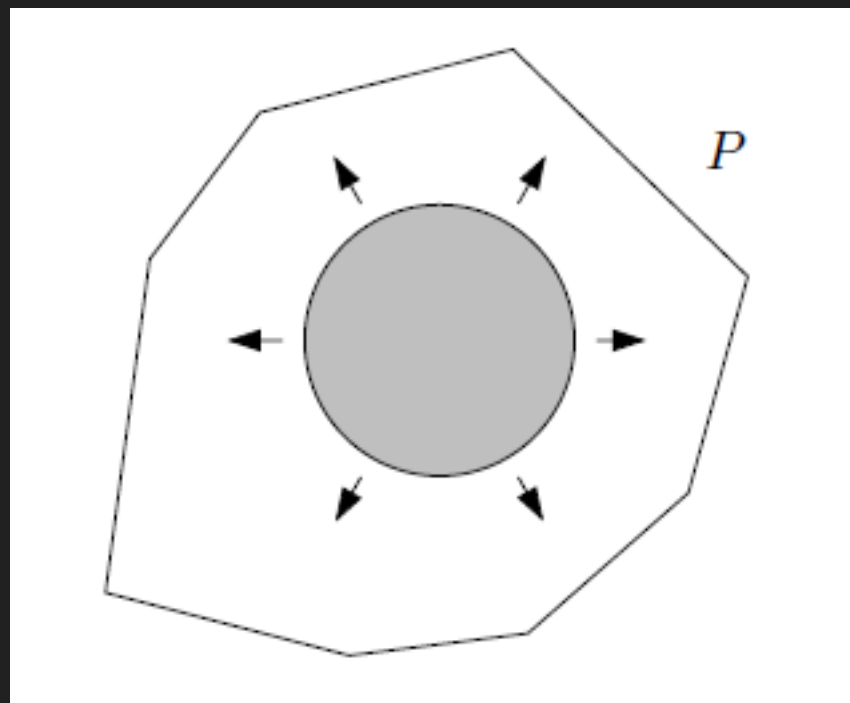

جداسازی نقاط - برنامه ریزی خطی

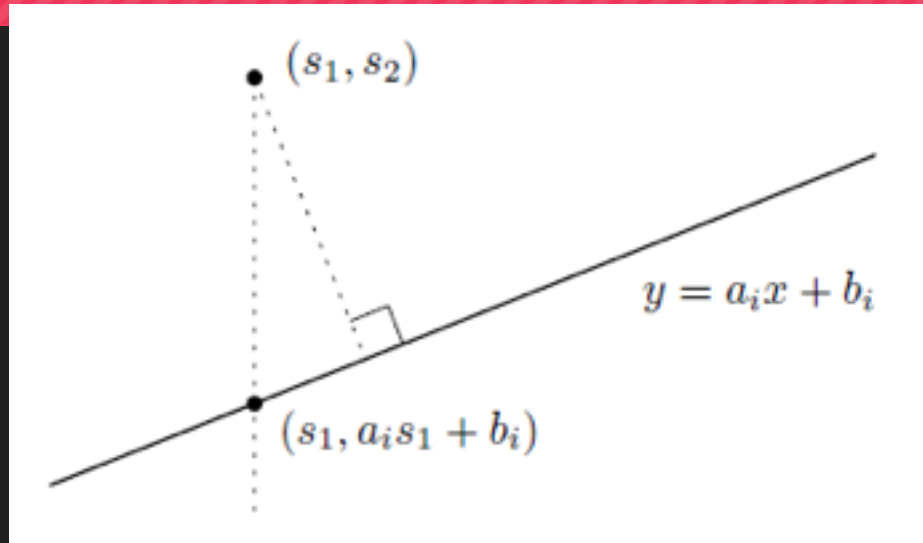
$$\begin{array}{ll} \text{Maximize} & \delta \\ \text{subject to} & y(\mathbf{p}_i) \geq ax(\mathbf{p}_i) + b + \delta \quad \text{for } i = 1, 2, \dots, m \\ & y(\mathbf{q}_j) \leq ax(\mathbf{q}_j) + b - \delta \quad \text{for } j = 1, 2, \dots, n. \end{array}$$

بزرگترین دایره در یک چندوجهی محدب

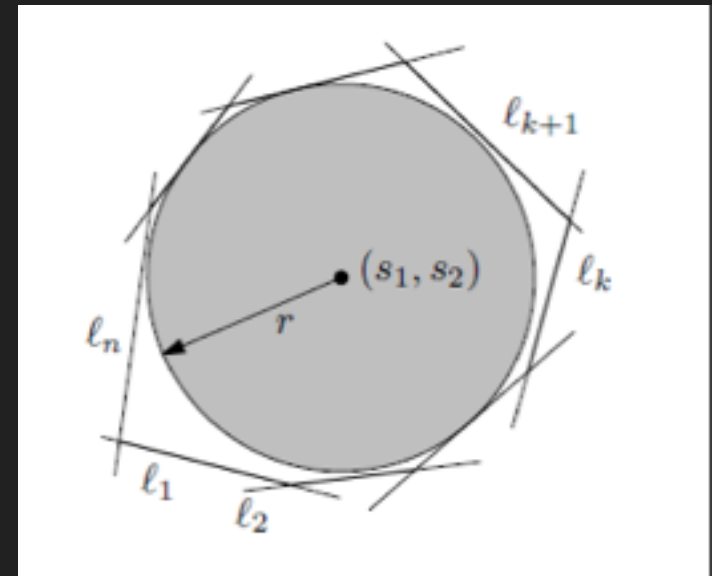
بزرگترین دایره محاط

○ خط‌های بالا و خط‌های پایین

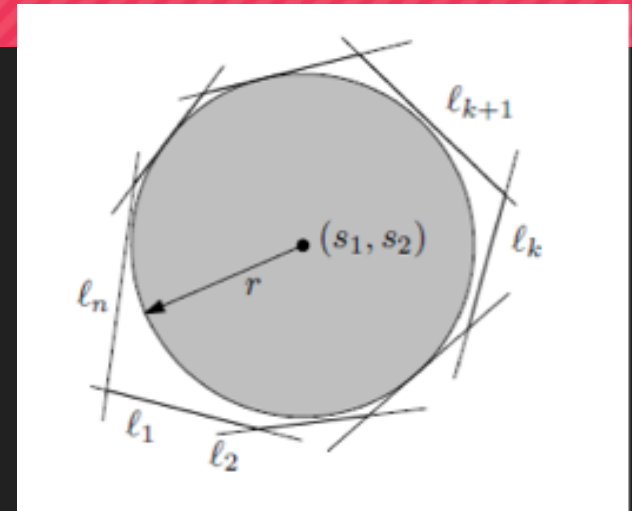

فاصله تا خط i ام

$$\frac{s_2 - a_i s_1 - b_i}{\sqrt{a_i^2 + 1}}.$$

بزرگترین دایره محاط - برنامه ریزی خطی

Maximize r

$$\text{subject to } \frac{s_2 - a_i s_1 - b_i}{\sqrt{a_i^2 + 1}} \geq r \quad \text{for } i = 1, 2, \dots, k$$
$$\frac{s_2 - a_i s_1 - b_i}{\sqrt{a_i^2 + 1}} \leq -r \quad \text{for } i = k + 1, k + 2, \dots, n.$$

مسئله برش کاغذ

○ کاغذهای ۳ متری

○ سفارش:

- 97 rolls of width 135 cm,
- 610 rolls of width 108 cm,
- 395 rolls of width 93 cm, and
- 211 rolls of width 42 cm.

○ هدف:

○ مصرف کمترین تعداد کاغذ

برش کاغذ - برنامه ریزی خطی

برش های مختلف

P1:	2×135	P7:	$108 + 93 + 2 \times 42$
P2:	$135 + 108 + 42$	P8:	$108 + 4 \times 42$
P3:	$135 + 93 + 42$	P9:	3×93
P4:	$135 + 3 \times 42$	P10:	$2 \times 93 + 2 \times 42$
P5:	$2 \times 108 + 2 \times 42$	P11:	$93 + 4 \times 42$
P6:	$108 + 2 \times 93$	P12:	7×42

- 97 rolls of width 135 cm,
- 610 rolls of width 108 cm,
- 395 rolls of width 93 cm, and
- 211 rolls of width 42 cm.

برش کاغذ - برنامه ریزی خطی

برش های مختلف

P1:	2×135	P7:	$108 + 93 + 2 \times 42$
P2:	$135 + 108 + 42$	P8:	$108 + 4 \times 42$
P3:	$135 + 93 + 42$	P9:	3×93
P4:	$135 + 3 \times 42$	P10:	$2 \times 93 + 2 \times 42$
P5:	$2 \times 108 + 2 \times 42$	P11:	$93 + 4 \times 42$
P6:	$108 + 2 \times 93$	P12:	7×42

$$x_3 + 2x_6 + x_7 + 3x_9 + 2x_{10} + x_{11} \geq 395.$$

- 97 rolls of width 135 cm,
- 610 rolls of width 108 cm,
- 395 rolls of width 93 cm, and
- 211 rolls of width 42 cm.

برش کاغذ - برنامه ریزی خطی

برش های مختلف

P1:	2×135	P7:	$108 + 93 + 2 \times 42$
P2:	$135 + 108 + 42$	P8:	$108 + 4 \times 42$
P3:	$135 + 93 + 42$	P9:	3×93
P4:	$135 + 3 \times 42$	P10:	$2 \times 93 + 2 \times 42$
P5:	$2 \times 108 + 2 \times 42$	P11:	$93 + 4 \times 42$
P6:	$108 + 2 \times 93$	P12:	7×42

$$x_3 + 2x_6 + x_7 + 3x_9 + 2x_{10} + x_{11} \geq 395.$$

- 97 rolls of width 135 cm,
- 610 rolls of width 108 cm,
- 395 rolls of width 93 cm, and
- 211 rolls of width 42 cm.

$$x_6 = 197.5 \quad x_5 = 206.25 \quad x_1 = 48.5$$

جواب بهینه

!جواب غیر صحیح

$$x_6 = 197.5$$

$$x_5 = 206.25$$

$$x_1 = 48.5$$

جواب بهینه

!جواب غیر صحیح

○ گرد کردن

454 rolls

$$x_1 = 49, x_5 = 207, \text{ and } x_6 = 198$$

$$x_6 = 197.5$$

$$x_5 = 206.25$$

$$x_1 = 48.5$$

جواب بهینه

!جواب غیر صحیح

○ گرد کردن

454 rolls

$$x_1 = 49, x_5 = 207, \text{ and } x_6 = 198$$

453 rolls.

$$x_6 = 197.5$$

$$x_5 = 206.25$$

$$x_1 = 48.5$$

جواب بهینه

!جواب غیر صحیح

○ گرد کردن

454 rolls

$$x_1 = 49, x_5 = 207, \text{ and } x_6 = 198$$

453 rolls.

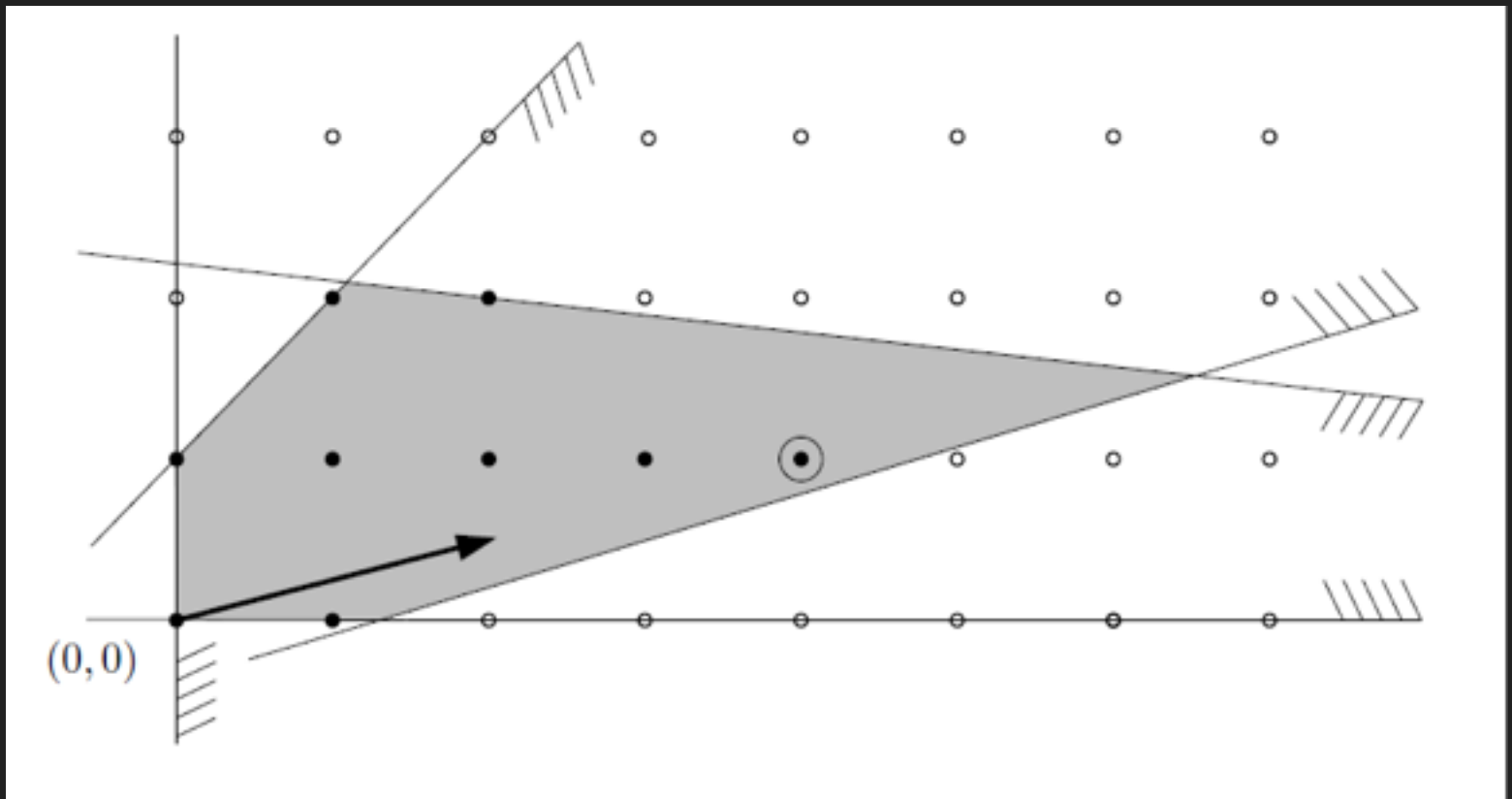
$$x_1 = 49, x_5 = 207, x_6 = 196, \text{ and } x_9 = 1$$

برنامه ریزی صحیح

An integer program:

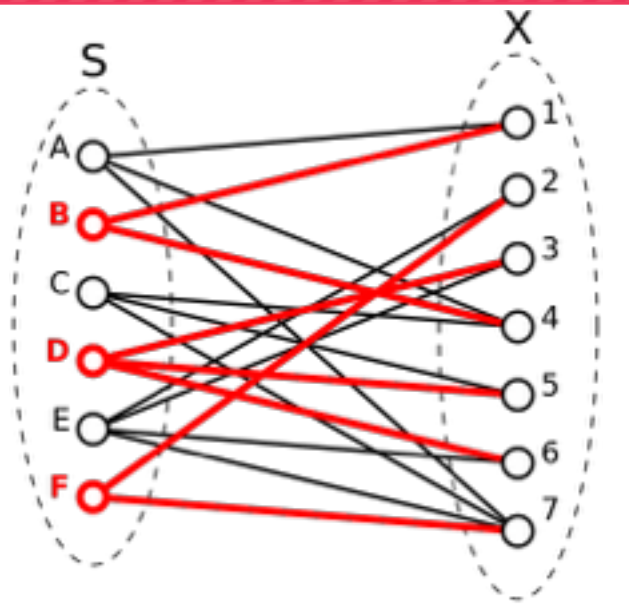
$$\begin{array}{ll}\text{Maximize} & \mathbf{c}^T \mathbf{x} \\ \text{subject to} & A\mathbf{x} \leq \mathbf{b} \\ & \mathbf{x} \in \mathbb{Z}^n.\end{array}$$

چند وجهی برنامه‌ریزی صحیح

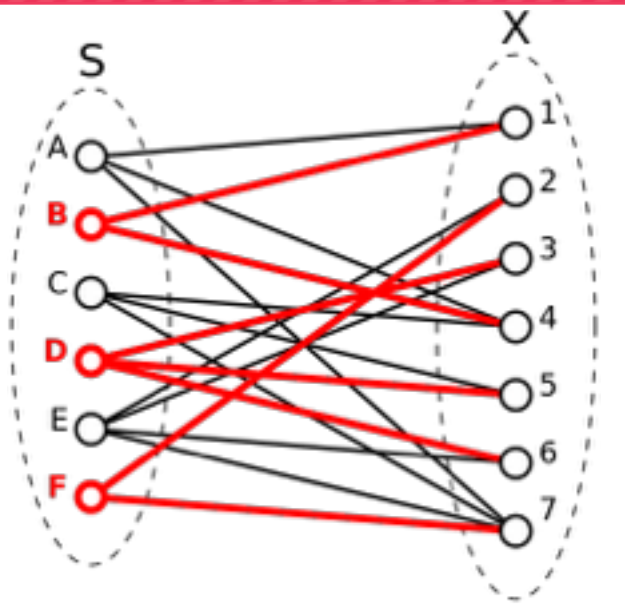

حداقل، دقیقا، حداکثر

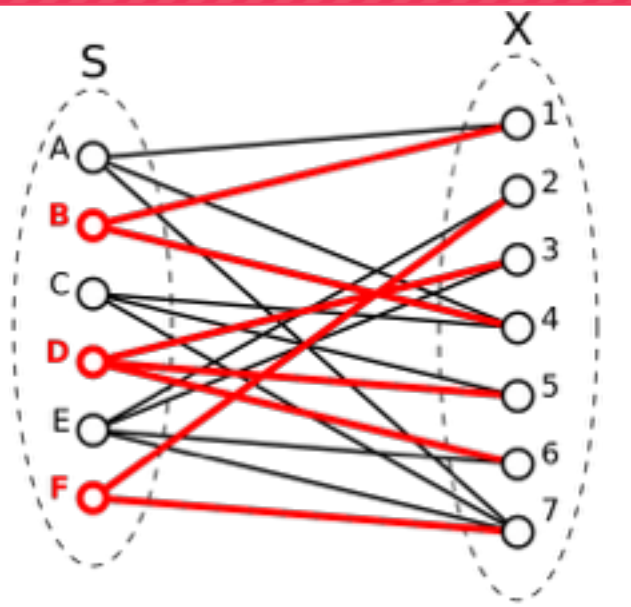

حداقل، دقیقا، حداکثر

○ حداقل یکی از همسایه‌ها

حداقل، دقیقاً، حداکثر

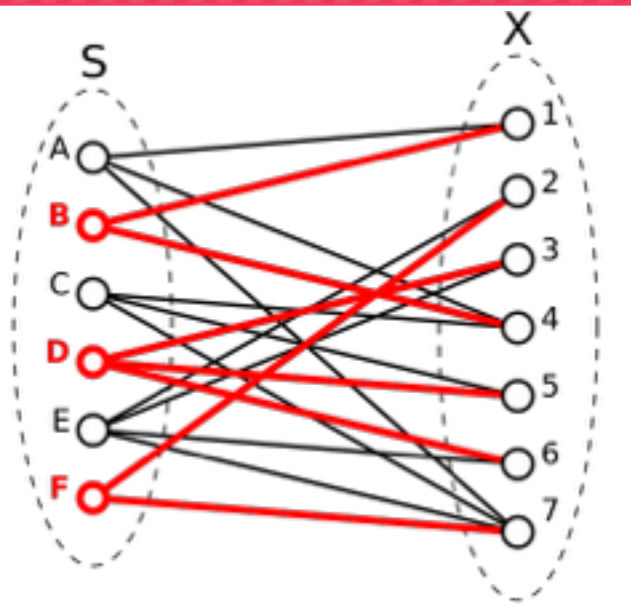

○ حداقل یکی از همسایه‌ها

minimize
subject to

$$\begin{aligned} & \sum_{v \in S} x_v \\ & \sum_{v: u \sim v} x_v \geq 1 && \text{for all } u \in X \\ & x_v \in \{0, 1\} && \text{for all } v \in S \end{aligned}$$

حداقل، دقیقاً، حداکثر

minimize
subject to

$$\sum_{v \in S} x_v$$

$$\sum_{v: u \sim v} x_v \geq 1$$

$$x_v \in \{0, 1\}$$

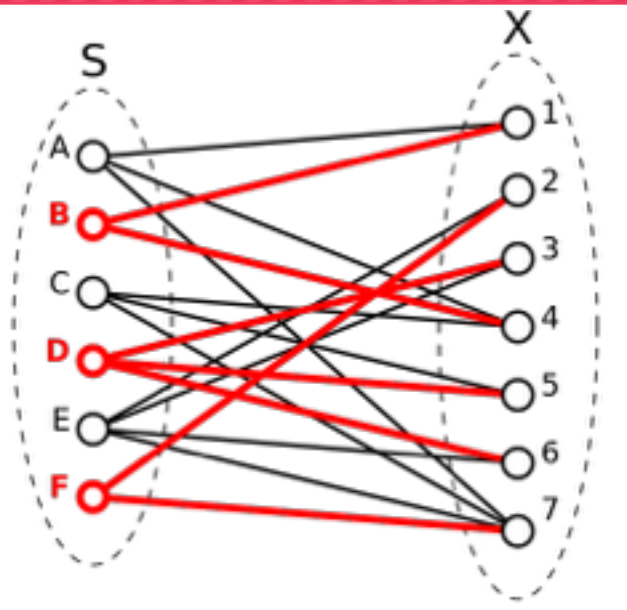
for all $u \in X$

for all $v \in S$

○ حداقل یکی از همسایه‌ها

○ دقیقاً یکی از همسایه‌ها

حداقل، دقیقاً، حداکثر

○ حداقل یکی از همسایه‌ها

minimize
subject to

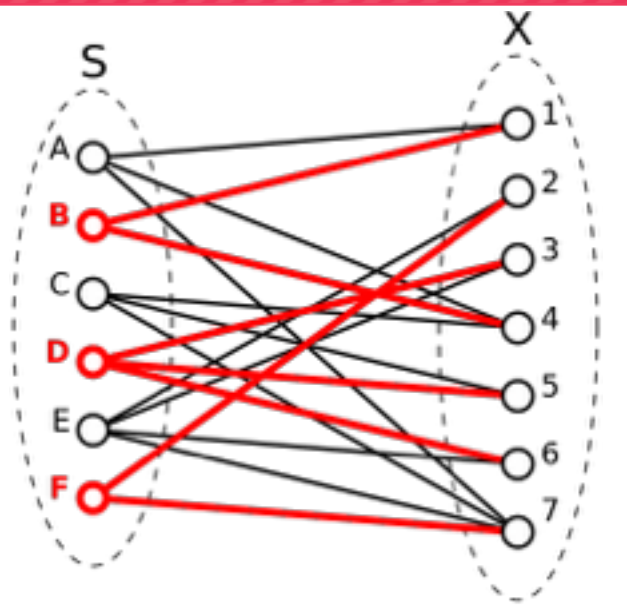
$$\begin{aligned} & \sum_{v \in S} x_v \\ & \sum_{v: u \sim v} x_v \geq 1 & \text{for all } u \in X \\ & x_v \in \{0, 1\} & \text{for all } v \in S \end{aligned}$$

minimize
subject to

$$\begin{aligned} & \sum_{v \in S} x_v \\ & \sum_{v: u \sim v} x_v = 1 & \text{for all } u \in X \\ & x_v \in \{0, 1\} & \text{for all } v \in S \end{aligned}$$

○ دقیقاً یکی از همسایه‌ها

حداقل، دقیقاً، حداکثر

○ حداقل یکی از همسایه‌ها

minimize
subject to

$$\begin{aligned} & \sum_{v \in S} x_v \\ & \sum_{v: u \sim v} x_v \geq 1 & \text{for all } u \in X \\ & x_v \in \{0, 1\} & \text{for all } v \in S \end{aligned}$$

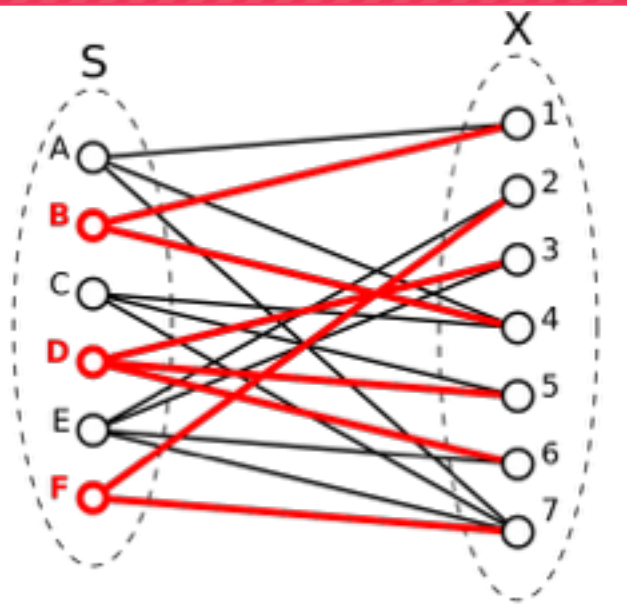
minimize
subject to

$$\begin{aligned} & \sum_{v \in S} x_v \\ & \sum_{v: u \sim v} x_v = 1 & \text{for all } u \in X \\ & x_v \in \{0, 1\} & \text{for all } v \in S \end{aligned}$$

○ دقیقاً یکی از همسایه‌ها

○ حداکثر یکی از همسایه‌ها

حداقل، دقیقاً، حداکثر

○ حداقل یکی از همسایه‌ها

$$\begin{array}{ll} \text{minimize} & \sum_{v \in S} x_v \\ \text{subject to} & \sum_{v: u \sim v} x_v \geq 1 \quad \text{for all } u \in X \\ & x_v \in \{0, 1\} \quad \text{for all } v \in S \end{array}$$

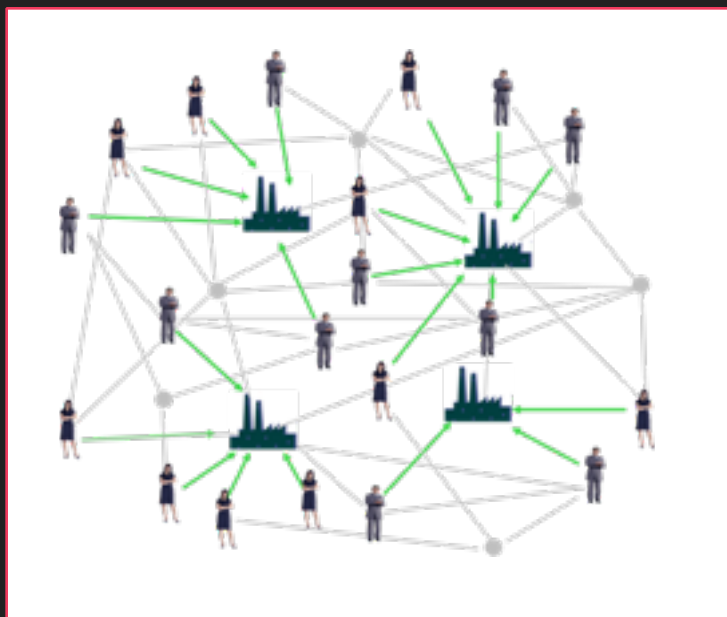
○ دقیقاً یکی از همسایه‌ها

$$\begin{array}{ll} \text{minimize} & \sum_{v \in S} x_v \\ \text{subject to} & \sum_{v: u \sim v} x_v = 1 \quad \text{for all } u \in X \\ & x_v \in \{0, 1\} \quad \text{for all } v \in S \end{array}$$

○ حداکثر یکی از همسایه‌ها

$$\begin{array}{ll} \text{maximize} & \sum_{v \in S} x_v \\ \text{subject to} & \sum_{v: u \sim v} x_v \leq 1 \quad \text{for all } u \in X \\ & x_v \in \{0, 1\} \quad \text{for all } v \in S \end{array}$$

مسئله مکان‌یابی تجهیزات

○ n مکان بالقوه برای تجهیزات

○ هزینه احداث تجهیزات در مکان j :

c_j

○ m مشتری

○ هزینه ارسال مشتری i به مکان j :

d_{ij}

○ هدف: کم‌ترین هزینه برای خدمت به همه

مسئله مکان‌یابی تجهیزات - برنامه‌ریزی خطی

○ y_j انتخاب تجهیزات

○ x_{ij} خدمات رسانی به مشتری i توسط تجهیزات j

مسئله مکان‌یابی تجهیزات - برنامه‌ریزی خطی

○ y_j انتخاب تجهیزات

○ x_{ij} خدمات رسانی به مشتری i توسط تجهیزات j

$$\begin{aligned} \min \quad & \sum_{j=1}^n c_j y_j + \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n d_{ij} x_{ij} \\ \text{s.t.} \quad & \sum_{j=1}^n x_{ij} = 1, & \forall i \\ & x_{ij} \leq y_j, & \forall i, j. \\ & x_{ij}, y_j \in \{0, 1\}, & \forall i, j. \end{aligned}$$

مسئله مکان‌یابی تجهیزات - برنامه‌ریزی خطی

○ y_j انتخاب تجهیزات

○ x_{ij} خدمات رسانی به مشتری i توسط تجهیزات j

$$\begin{aligned} \min \quad & \sum_{j=1}^n c_j y_j + \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n d_{ij} x_{ij} \\ \text{s.t.} \quad & \sum_{j=1}^n x_{ij} = 1, & \forall i \\ & x_{ij} \leq y_j, & \forall i, j. \\ & x_{ij}, y_j \in \{0, 1\}, & \forall i, j. \end{aligned}$$

اگر انتخاب شده، ارسال کن!

$$x_{ij} \leq y_j$$

مسئله مکان‌یابی تجهیزات دو نوع فرمول‌بندی

$$\begin{aligned}
 \min \quad & \sum_{j=1}^n c_j y_j + \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n d_{ij} x_{ij} \\
 \text{s.t.} \quad & \sum_{j=1}^n x_{ij} = 1, & \forall i \\
 & x_{ij} \leq y_j, & \forall i, j. \\
 & x_{ij}, y_j \in \{0, 1\}, & \forall i, j.
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \min \quad & \sum_{j=1}^n c_j y_j + \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n d_{ij} x_{ij} \\
 \text{s.t.} \quad & \sum_{j=1}^n x_{ij} = 1, & \forall i \\
 & \sum_{i=1}^m x_{ij} \leq m y_j, & \forall j \\
 & x_{ij}, y_j \in \{0, 1\}, & \forall i, j.
 \end{aligned}$$

نه فقط ۰ و ۱

$$x \in \{a_1, a_2, \dots, a_m\}$$

$$x = \sum_j a_j y_j$$

$$\sum_j y_j = 1,$$

$$y_j \in \{0, 1\}$$

«و» و «یا»

«و» و «یا»

$$(a^T x \geq b) \text{ و } (c^T x \geq d) \quad \bigcirc$$

«و» و «یا»

$$a^T x \geq b$$

$$c^T x \geq d$$

$$(c^T x \geq d) \text{ و } (a^T x \geq b) \quad \bigcirc$$

«و» و «یا»

$$a^T x \geq b$$

$$c^T x \geq d$$

$$(a^T x \geq b) \text{ و } (c^T x \geq d) \quad \bigcirc$$

$$(a^T x \geq b) \text{ یا } (c^T x \geq d) \quad \bigcirc$$

«و» و «یا»

$$a^T x \geq b$$

$$c^T x \geq d$$

$$(c^T x \geq d) \text{ و } (a^T x \geq b) \quad \bigcirc$$

$$a^T x \geq b - My,$$

$$c^T x \geq d - M(1 - y)$$

$$y \in \{0, 1\}$$

$$(c^T x \geq d) \text{ یا } (a^T x \geq b) \quad \bigcirc$$

«و» و «یا»

$$a^T x \geq b$$

$$c^T x \geq d$$

$$(a^T x \geq b) \text{ و } (c^T x \geq d) \quad \bigcirc$$

$$a^T x \geq b - My,$$

$$c^T x \geq d - M(1 - y)$$

$$y \in \{0, 1\}$$

$$(a^T x \geq b) \text{ یا } (c^T x \geq d) \quad \bigcirc$$

بیشتر از ۲ تا؟ $\bigcirc$

متغیرهای بولی

متغیرهای بولی

○ نه: $(y_3 = !x_1)$

متغیرهای بولی

○ نه: $(y_3 = !x_1)$

○ $y_3 = 1 - x_1$

متغیرهای بولی

○ نه: $(y_3 = \neg x_1)$

○ $y_3 = 1 - x_1$

○ و: $(y_1 = x_1 \ \&\& \ x_2)$

متغیرهای بولی

○ نه: $(y_3 = \neg x_1)$

○ $y_3 = 1 - x_1$

○ و: $(y_1 = x_1 \ \&\& \ x_2)$

○ $0 \leq y_1 \leq 1, y_1 \leq x_2, y_1 \leq x_1, x_1 + x_2 - 1 \leq 1$

متغیرهای بولی

○ نه: $(y_3 = !x_1)$

○ $y_3 = 1 - x_1$

○ و: $(y_1 = x_1 \ \&\& \ x_2)$

○ $0 \leq y_1 \leq 1, y_1 \leq x_2, y_1 \leq x_1, x_1 + x_2 - 1 \leq 1$

○ یا: $(y_1 = x_1 \ || \ x_2)$

متغیرهای بولی

○ نه: $(y_3 = !x_1)$

○ $y_3 = 1 - x_1$

○ و: $(y_1 = x_1 \ \&\& \ x_2)$

○ $0 \leq y_1 \leq 1, y_1 \leq x_2, y_1 \leq x_1, x_1 + x_2 - 1 \leq 1$

○ یا: $(y_1 = x_1 \ || \ x_2)$

○ $0 \leq y_2 \leq 1, y_2 \geq x_2, y_2 \geq x_1, y_2 \leq x_1 + x_2$

برنامه‌ریزی صحیح NP-سخت است

برنامه ریزی صحیح NP-سخت است

○ کاهش (تقلیل) یک مسئله NP-تمام:

○ مسئله SAT

برنامه ریزی صحیح NP-سخت است

○ کاهش (تقلیل) یک مسئله NP-تمام:

○ مسئله SAT

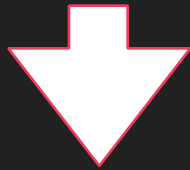
○ آیا NP-تمام است؟

○ مسئله تصمیم

برنامه ریزی صحیح NP-سخت است

مسئله SAT:

$$(x_1 \vee \neg x_2) \wedge (\neg x_1 \vee x_2 \vee x_3) \wedge \neg x_1$$

minimize 1

subject to:

$$\begin{aligned}x_1 + (1-x_2) &\geq 1 \\ 1-x_1 + x_2 + x_3 &\geq 1 \\ 1-x_1 &\geq 1\end{aligned}$$

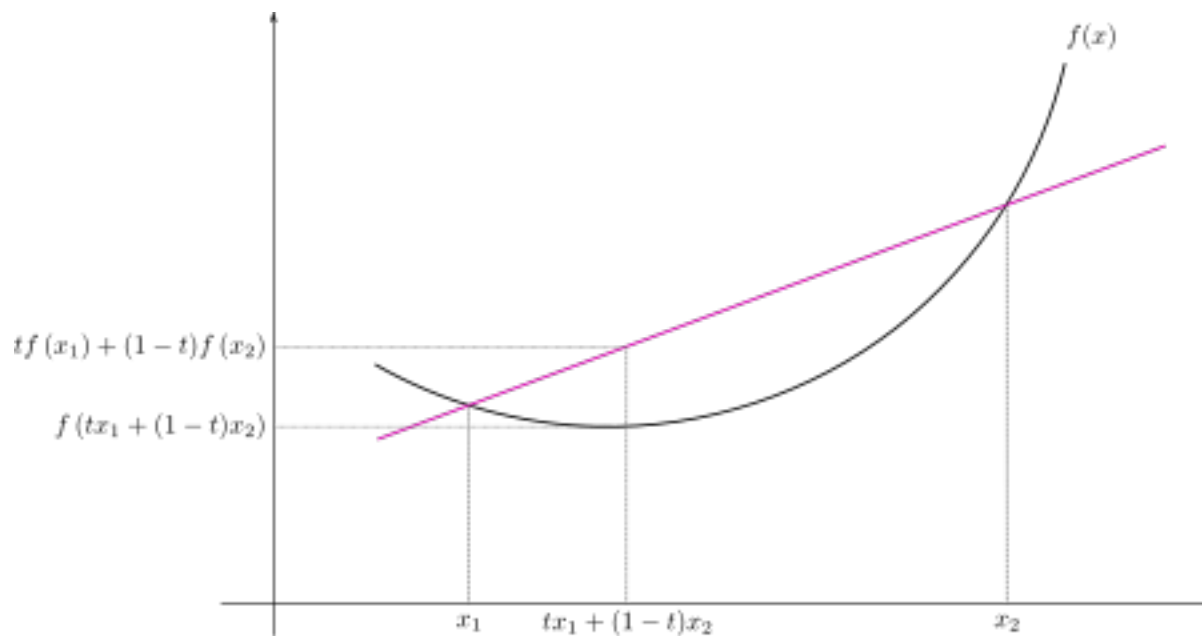
○ کاهش (تقلیل) یک مسئله NP-تمام:

○ مسئله SAT

○ آیا NP-تمام است؟

○ مسئله تصمیم

تابع محدب، محدب-قطعه خطی

تابع محدب قطعه-قطعه خطی

$$\begin{array}{ll} \text{minimize} & \max_{i=1,\dots,m} (\mathbf{c}'_i \mathbf{x} + d_i) \\ \text{subject to} & \mathbf{Ax} \geq \mathbf{b}. \end{array}$$

تابع محدب قطعه-قطعه خطی

$$\begin{array}{ll} \text{minimize} & \max_{i=1, \dots, m} (\mathbf{c}'_i \mathbf{x} + d_i) \\ \text{subject to} & \mathbf{Ax} \geq \mathbf{b}. \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} \text{minimize} & z \\ \text{subject to} & z \geq \mathbf{c}'_i \mathbf{x} + d_i, \\ & \mathbf{Ax} \geq \mathbf{b}, \end{array}$$

$$\begin{array}{ll}\text{minimize} & \sum_{i=1}^n c_i |x_i| \\ \text{subject to} & \mathbf{Ax} \geq \mathbf{b},\end{array}$$

$$\begin{array}{ll}\text{minimize} & \sum_{i=1}^n c_i z_i \\ \text{subject to} & \mathbf{Ax} \geq \mathbf{b} \\ & x_i \leq z_i, & i = 1, \dots, n, \\ & -x_i \leq z_i, & i = 1, \dots, n.\end{array}$$

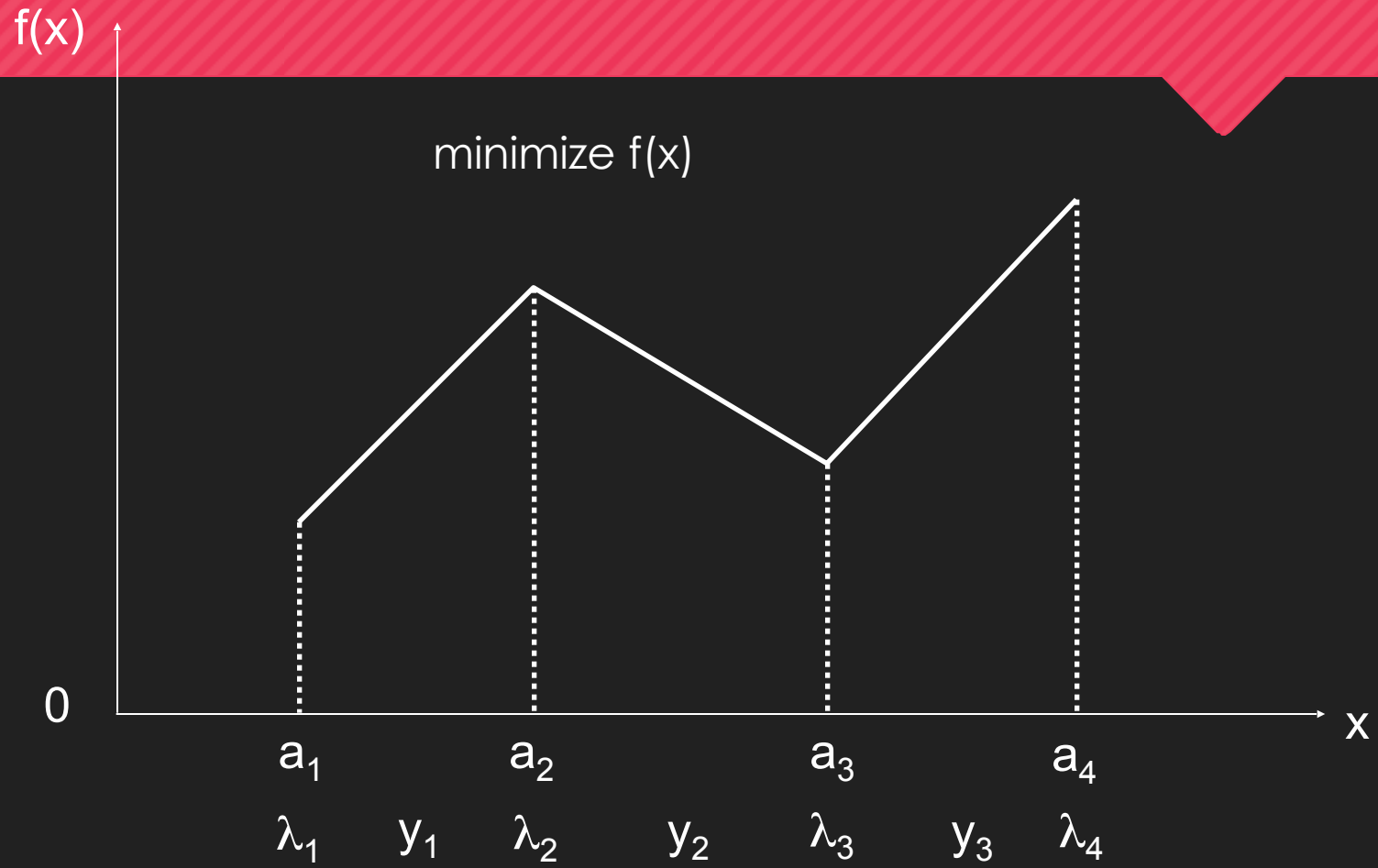
قدر مطلق، روش دوم

$$\begin{array}{ll}\text{minimize} & \sum_{i=1}^n c_i |x_i| \\ \text{subject to} & \mathbf{Ax} \geq \mathbf{b},\end{array}$$

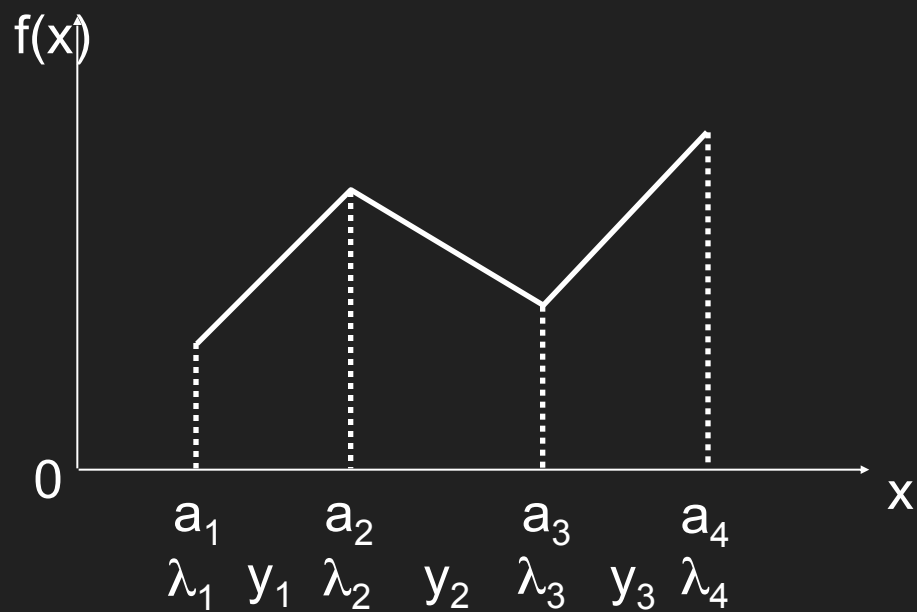
$$\begin{array}{ll}\text{minimize} & \sum_{i=1}^n c_i (x_i^+ + x_i^-) \\ \text{subject to} & \mathbf{Ax}^+ - \mathbf{Ax}^- \geq \mathbf{b} \\ & \mathbf{x}^+, \mathbf{x}^- \geq \mathbf{0},\end{array}$$

where $\mathbf{x}^+ = (x_1^+, \dots, x_n^+)$ and $\mathbf{x}^- = (x_1^-, \dots, x_n^-)$.

تابع قطعه-قطعه خطی (غیر محدب)

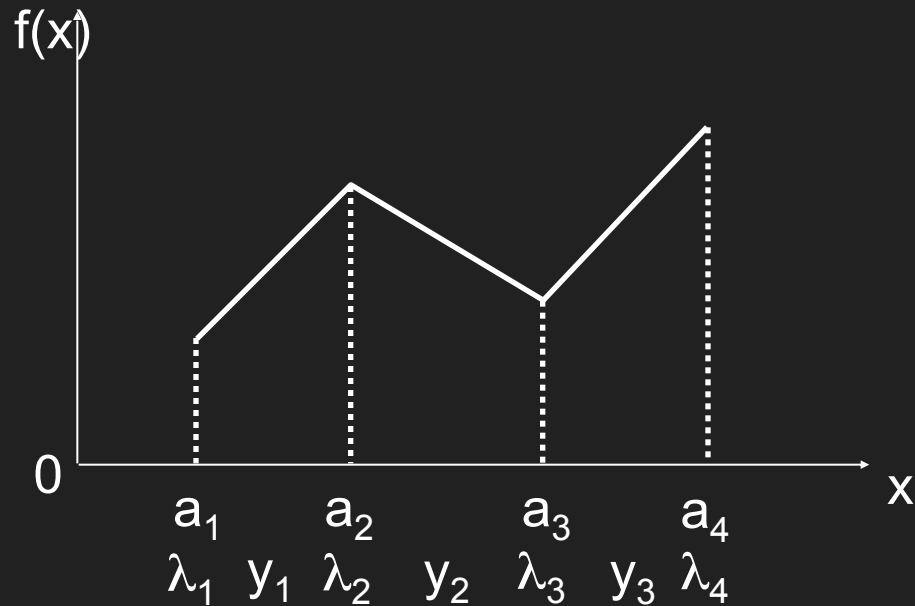
تابع قطعه-قطعه خطی (غیر محدب)

تابع قطعه-قطعه خطی (غیر محدب)

$$x = \sum_{i=1, \dots, k} \lambda_i a_i$$

$$f(x) = \sum_{i=1, \dots, k} \lambda_i f(a_i)$$

تابع قطعه-قطعه خطی (غیر محدب)

$$x = \sum_{i=1, \dots, k} \lambda_i a_i$$

$$f(x) = \sum_{i=1, \dots, k} \lambda_i f(a_i)$$

minimize
subject to

$$\sum_i \lambda_i f(a_i)$$

$$\sum_i \lambda_i = 1,$$

$$\lambda_1 \leq y_1,$$

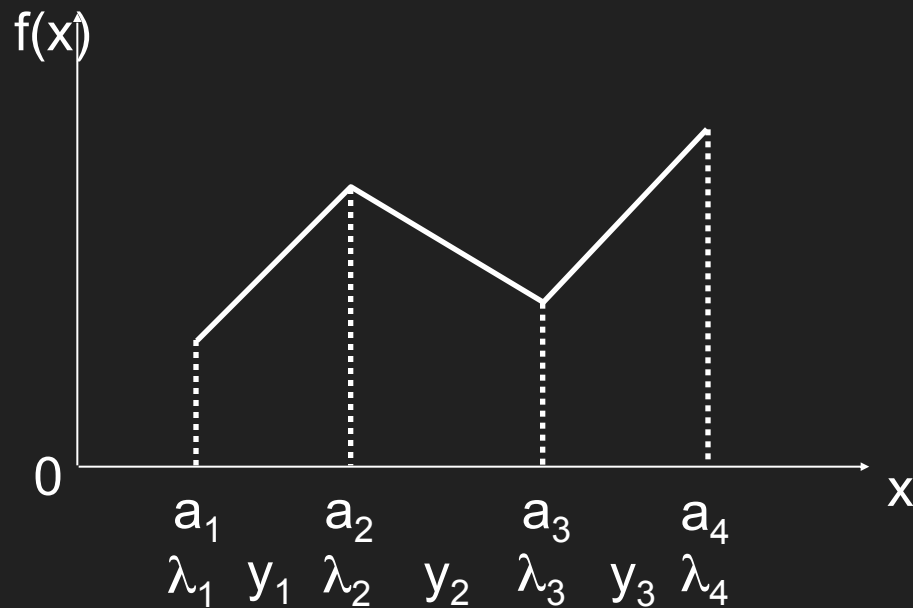
$$\lambda_i \leq y_{i-1} + y_i, \quad i = 2, \dots, k$$

$$\lambda_k \leq y_{k-1},$$

$$\sum_i y_i = 1,$$

$$\lambda_i \geq 0,$$

$$y_i \in \{0, 1\}$$

مسئله کوله پشتی مربعی

ضرب

maximize

$$\sum_{j=1}^n p_j x_j + \sum_{i=1}^{n-1} \sum_{j=i+1}^n p_{ij} x_i x_j$$

subject to $\sum_{j=1}^n w_j x_j \leq W,$

$$x_j \in \{0, 1\} \quad \text{for all} \quad 1 \leq j \leq n$$

مسئله کوله پشتی مربعی

maximize

$$\sum_{j=1}^n p_j x_j + \sum_{i=1}^{n-1} \sum_{j=i+1}^n p_{ij} x_i x_j$$

subject to $\sum_{j=1}^n w_j x_j \leq W,$

$$x_j \in \{0, 1\}$$

for all

$$1 \leq j \leq n$$

$$y \leq x_1 \quad \text{ضرب}$$

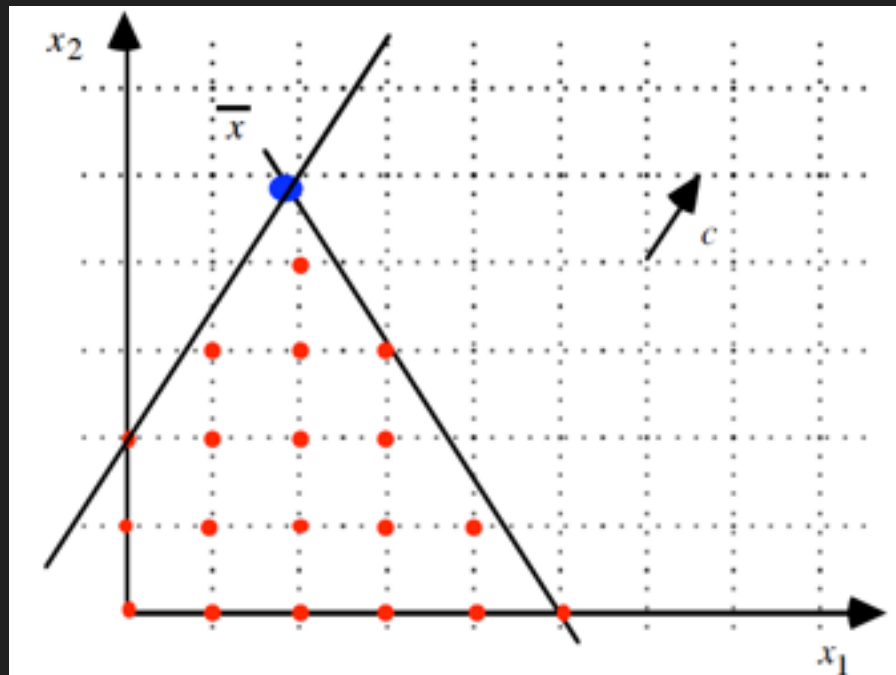
$$y \leq x_2$$

$$y \geq x_1 + x_2 - 1$$

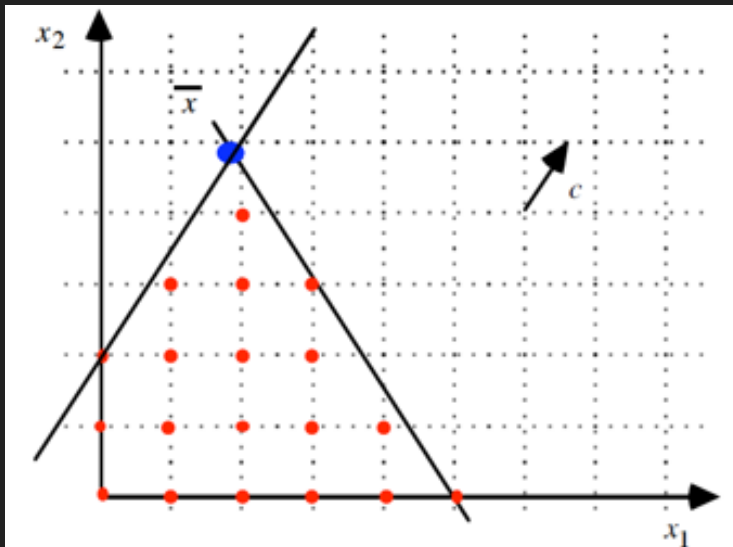
$$y \text{ binary}$$

انتخاب فرمول بندی مناسب

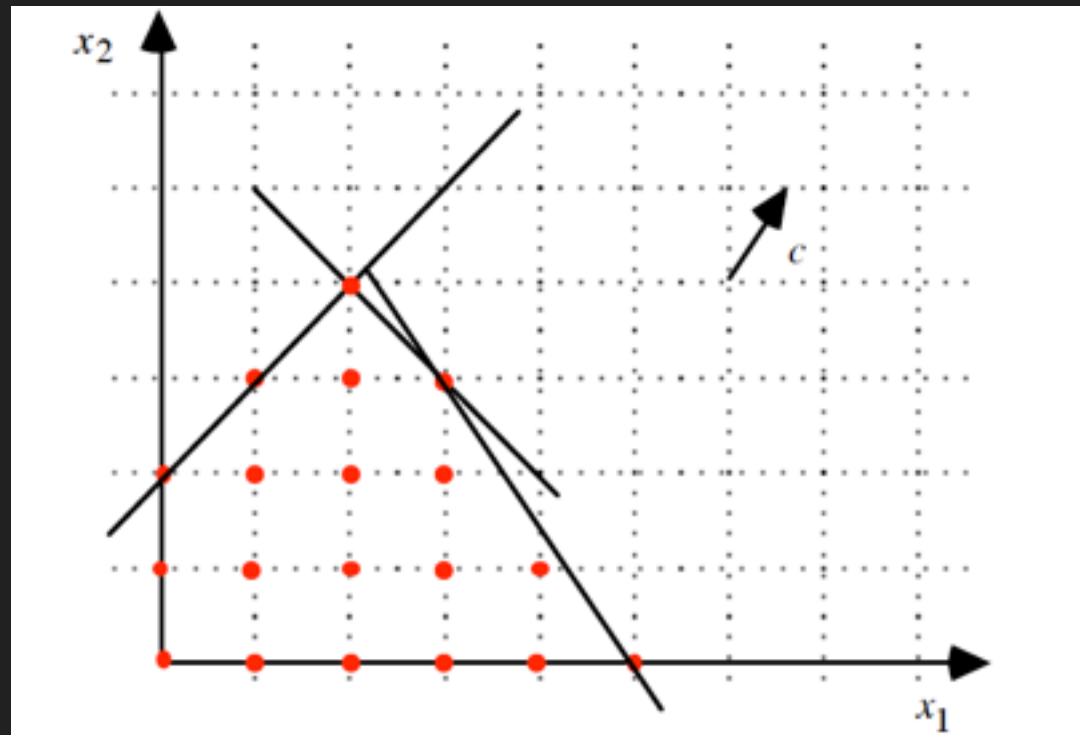
$$\begin{aligned} \max \quad & x_1 + 0.64 x_2 \\ & 50x_1 + 31x_2 \leq 250 \\ & 3x_1 - 2x_2 \geq -4 \\ & x_1, x_2 \geq 0 \text{ integers.} \end{aligned}$$

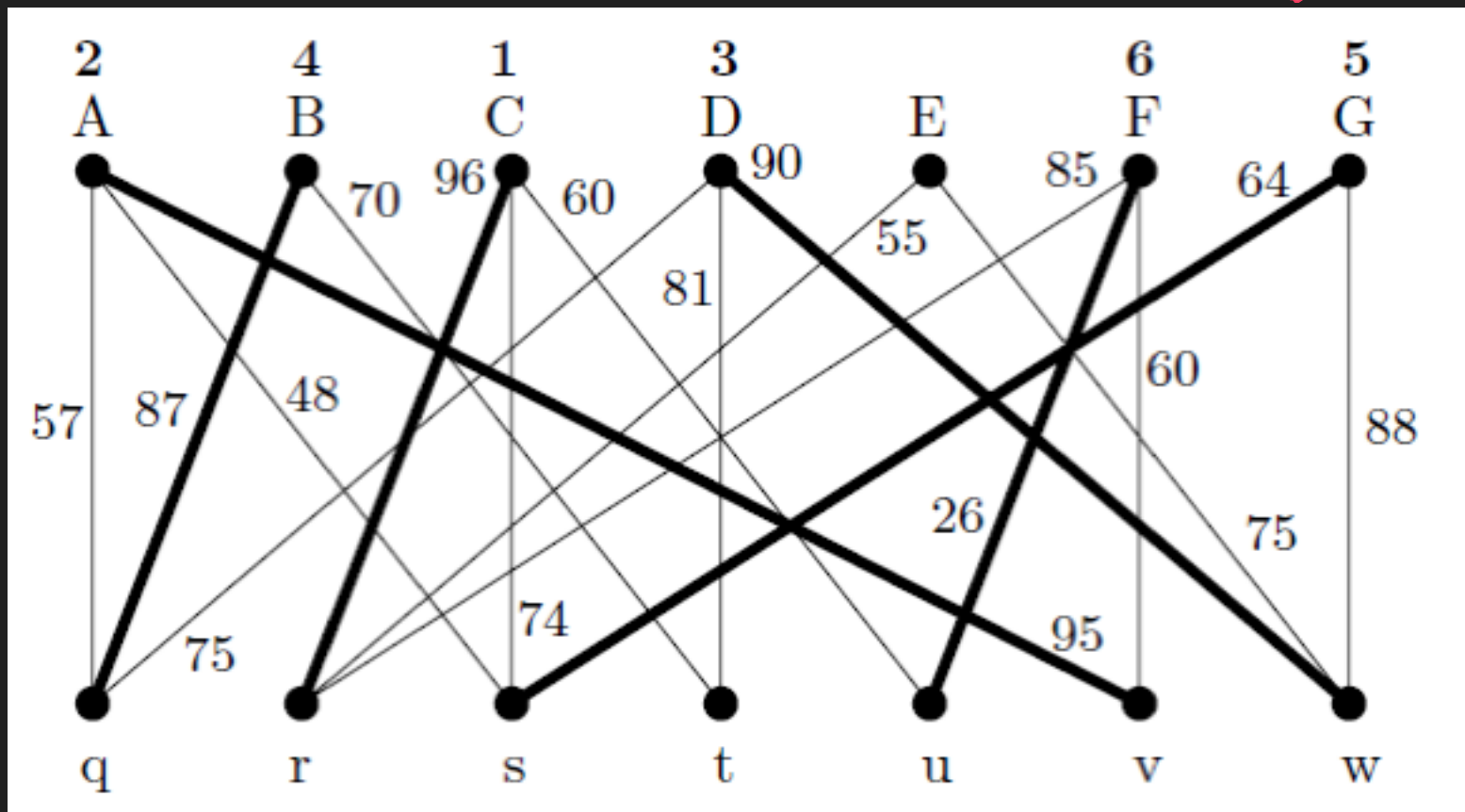
$$\begin{aligned}
 \max \quad & x_1 + 0.64 x_2 \\
 & 50x_1 + 31x_2 \leq 250 \\
 & 3x_1 - 2x_2 \geq -4 \\
 & x_1, x_2 \geq 0 \text{ integers.}
 \end{aligned}$$

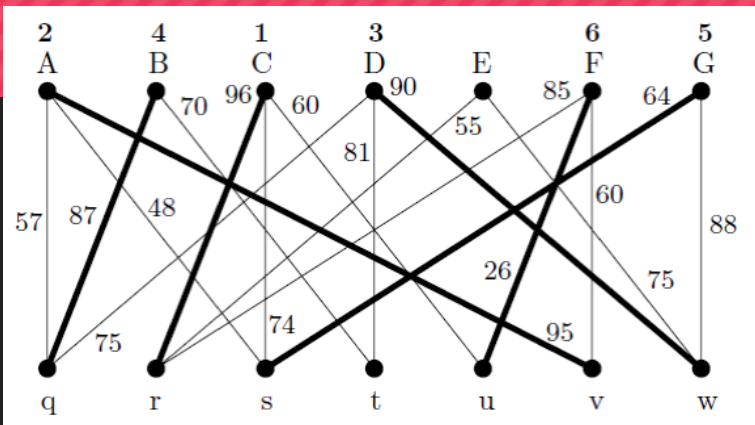
$$\begin{aligned}
 \max \quad & x_1 + 0.64 x_2 \\
 & -x_1 + x_2 \leq 2 \\
 & x_1 + x_2 \leq 6 \\
 & 3x_1 + 2x_2 \leq 15 \\
 & x_1, x_2 \geq 0 \text{ integers.}
 \end{aligned}$$

تطابق کامل بیشینه وزن دار

برنامه‌ریزی صحیح - تطابق کامل بیشینه وزن دار

$$\begin{aligned} &\text{maximize} && \sum_{e \in E} w_e x_e \\ &\text{subject to} && \sum_{e \in E: v \in e} x_e = 1 \text{ for each vertex } v \in V, \text{ and} \\ &&& x_e \in \{0, 1\} \text{ for each edge } e \in E. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &\text{Maximize} && \sum_{e \in E} w_e x_e \\ &\text{subject to} && \sum_{e \in E: v \in e} x_e = 1 \text{ for each vertex } v \in V, \text{ and} \\ &&& 0 \leq x_e \leq 1 \text{ for each edge } e \in E. \end{aligned}$$

رابطه IP و LP

○ جواب LP بهتر از IP است.

○ اگر LP جواب نداشته باشد

○ اگر جواب داشت ...

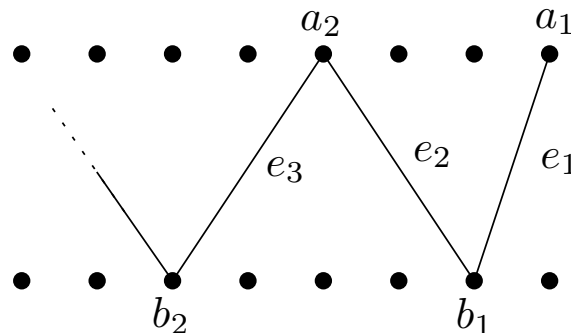
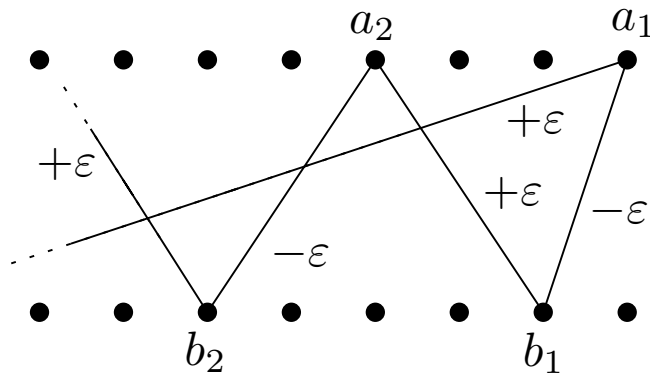
maximize $\sum_{e \in E} w_e x_e$
subject to $\sum_{e \in E: v \in e} x_e = 1$ for each vertex $v \in V$, and
 $x_e \in \{0, 1\}$ for each edge $e \in E$.

Maximize $\sum_{e \in E} w_e x_e$
subject to $\sum_{e \in E: v \in e} x_e = 1$ for each vertex $v \in V$, and
 $0 \leq x_e \leq 1$ for each edge $e \in E$.

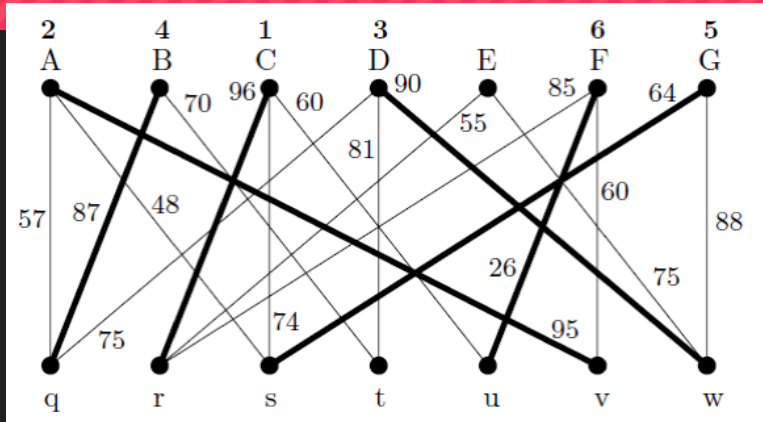
اثبات: اگر جواب داشت، یک جواب بهینه صحیح هست

Maximize $\sum_{e \in E} w_e x_e$
 subject to $\sum_{e \in E: v \in e} x_e = 1$ for each vertex $v \in V$, and
 $0 \leq x_e \leq 1$ for each edge $e \in E$.

○ جواب با بیشترین متغیر صحیح

الگوریتم بر اساس این قضیه؟

مجموعه مستقل بیشینه

$$\begin{array}{ll} \text{Maximize} & \sum_{v \in V} x_v \\ \text{subject to} & x_u + x_v \leq 1 \quad \text{for each edge } \{u, v\} \in E, \text{ and} \\ & x_v \in \{0, 1\} \quad \text{for all } v \in V. \end{array}$$

○ فاصله جواب بهینه و

○ $|V|/2$: گراف کامل

J. Håstad: Clique is hard to approximate within $n^{1-\varepsilon}$, *Acta Mathematica* 182(1999) 105–142,

با تشکر

○ با تشکر

○ ادامه

○ ... آشنایی با چندوجهی ها